

ЗАКОН за запасите от нефт и нефтопродукти

Обн., ДВ, бр. 15 от 15.02.2013 г., в сила от 15.02.2013 г., изм., бр. 14 от 20.02.2015 г., бр. 85 от 24.10.2017 г., доп., бр. 62 от 27.07.2018 г., в сила от 28.01.2019 г., изм., бр. 77 от 18.09.2018 г., в сила от 1.01.2019 г., бр. 17 от 26.02.2019 г., изм. и доп., бр. 51 от 5.06.2020 г., в сила от 5.06.2020 г., бр. 65 от 21.07.2020 г.

Глава първа

ОБЩИ РАЗПОРЕДБИ

Чл. 1. (1) С този закон се уреждат обществените отношения, свързани със създаването, съхраняването, обновяването, ползването и възстановяването на запаси за извънредни ситуации от нефт и нефтопродукти и целеви запаси от нефтопродукти, както и се въвеждат необходимите процедури за преодоляването на евентуален сериозен недостиг.

(2) Запасите по ал. 1 имат за цел да осигурят снабдяването с течни горива в случаите на затрудняване на доставките или значимо прекъсване на снабдяването с нефт и нефтопродукти в страната, в другите държави - членки на Европейския съюз, и/или съгласно влязло в сила решение на Международната агенция по енергетика за отпускане на запаси.

(3) Запасите по ал. 1 се създават отделно от държавните резерви и военновременните запаси и всякакъв друг вид запаси от горива, създавани на територията на страната, съгласно действащото законодателство.

Чл. 2. (1) По реда на този закон се създават, съхраняват, обновяват, ползват, възстановяват и контролират запаси за извънредни ситуации от нефт и следните категории нефтопродукти:

1. автомобилни бензини;
2. газьоли, реактивни горива от керосинов тип и гориво за дизелови двигатели;
3. котелни горива;
4. газ пропан-бутан.

(2) (Доп. – ДВ, бр. 51 от 2020 г., в сила от 5.06.2020 г.) По реда на този закон се създават, съхраняват, обновяват, ползват, възстановяват и контролират целеви запаси от една или повече от следните категории нефтопродукти:

1. автомобилни бензини;
2. газьоли, реактивни горива от керосинов тип и гориво за дизелови двигатели.

(3) (Изм. – ДВ, **бр. 65 от 2020 г.**) Целевите запаси по ал. 2 представляват част от запасите за извънредни ситуации и се създават и поддържат от Държавно предприятие "Държавна петролна компания". Министерският съвет преценява необходимостта от създаването на целеви запаси.

(4) (Изм. – ДВ, бр. 51 от 2020 г., в сила от 5.06.2020 г.) Този закон се прилага за енергийните продукти по приложение А, глава 3.4 от Регламент (ЕО) № 1099/2008 на Европейския парламент и на Съвета от 22 октомври 2008 г. относно статистиката за енергийния сектор (ОВ, L 304/1 от 14 ноември 2008 г.), наричан по-нататък "Регламент (ЕО) № 1099/2008", и за тежките горива, освен ако са доставени на територията на страната в промишлени опаковки с нетно тегло до 1 кг.

Чл. 3. (1) (Изм. – ДВ, **бр. 65 от 2020 г.**) Запасите за извънредни ситуации от нефт и нефтопродукти и целевите запаси от нефтопродукти, които се създават и поддържат от Държавно предприятие "Държавна петролна компания", са частна държавна собственост, финансират се от държавния бюджет и се включват в общото количество от запаси по този закон. Държавно предприятие "Държавна петролна компания" създава и поддържа запаси за извънредни ситуации и целеви запаси от автомобилни бензини, клас С, и горива за дизелови двигатели, клас Е.

(2) (Изм. – ДВ, **бр. 65 от 2020 г.**) Покупките и задължителното застраховане на запаси по ал. 1 се осъществяват от Държавно предприятие "Държавна петролна компания" при условията и по реда на Закона за обществените поръчки, а продажбите се извършват чрез лицензираните стокови борси.

(3) Запасите от нефтопродукти, които се поддържат от енергийните предприятия по реда на чл. 85, ал. 1 и чл. 128 от Закона за енергетиката за тяхна сметка, се включват в общото количество запаси по този закон.

(4) Задължените лица сами организират и финансират за своя сметка и със свои средства създаването, съхраняването, обновяването и възстановяването на определените им нива на запасите за извънредни ситуации.

Чл. 3а. (Нов – ДВ, **бр. 65 от 2020 г.**) Държавно предприятие "Държавна петролна компания" изпълнява функциите на централна структура за управление на запасите, която:

1. създава, съхранява, обновява и продава запаси от нефт и нефтопродукти по чл. 2, ал. 1 и 2 и уведомява за резултатите от осъществяваните дейности Държавна агенция "Държавен резерв и военновременни запаси";

2. публикува предварителна информация по категориите продукти по чл. 2 за условията и количествата запаси, за които може да поеме задължение да съхранява за задължени лица, икономически оператори и централни структури за управление на запасите на други държави – членки на Европейския съюз.

Чл. 4. (1) Задължените лица изготвят и представят в Държавна агенция "Държавен резерв и военновременни запаси" ежемесечно до 15-о число справка-декларация по образец за предходния календарен месец с информация за:

1. нивото, състоянието и местата за съхраняване на определените им запаси за извънредни ситуации, създадени и съхранявани от тях както на територията на страната, така и на територията на други държави - членки на Европейския съюз;

2. (доп. – ДВ, бр. 51 от 2020 г., в сила от 5.06.2020 г.) вида и количествата търговски и оперативни запаси, поддържани от тях през предходния календарен месец на територията на страната;

3. (изм. – ДВ, бр. 51 от 2020 г., в сила от 5.06.2020 г.) количествата енергийни продукти по приложение А, глава 3.4 от Регламент (ЕО) № 1099/2008 и тежки горива, които през предходния календарен месец са:

а) внесени при режим на внос;

б) доставени на територията на страната от вътрешнообщностни пристигания;

в) произведени на територията на страната.

(2) (Изм. – ДВ, бр. 51 от 2020 г., в сила от 5.06.2020 г.) Всички български и/или чуждестранни физически и юридически лица, регистрирани като търговци, както и техните клонове, които през предходната календарна година са извършвали на територията на страната дейности по внос и/или вътрешнообщностни пристигания на енергийни продукти по приложение А, глава 3.4 от Регламент (ЕО) № 1099/2008 и на тежки горива, както и дейности по производство и възлагане на производство на нефтопродукти по чл. 2, ал. 1 и на тежки горива, изготвят и представят в Държавна агенция "Държавен резерв и военновременни запаси" ежегодно до 15 февруари справка-декларация по образец за предходната календарна година с информация за:

1. произведените и/или продадените за потребление количества нефтопродукти по чл. 2, ал. 1 и тежки горива;

2. количествата нефтопродукти по чл. 2, ал. 1 и тежки горива, възложени за производство и/или преработка, както и за потребените от тях и/или продадените за потребление;

3. количествата внесени, изнесени, доставени от вътрешнообщностни пристигания, както и тези напуснали територията на страната като вътрешнообщностни изпращания и/или предназначени за международни морски бункерни доставки на енергийни продукти по приложение А, глава 3.4 от Регламент (ЕО) № 1099/2008 и на тежки горива;

4. наличните количества енергийни продукти по приложение А, глава 3.4 от Регламент (ЕО) № 1099/2008 и

тежки горива към 1 януари и към 31 декември;

5. количествата нефтопродукти по чл. 2, ал. 1 от внос и вътрешнообщностни пристигания, предназначени за запаси за извънредни ситуации;

6. (изм. – ДВ, **бр. 65 от 2020 г.**) количествата нефтопродукти по чл. 2, ал. 1 от внос и вътрешнообщностни пристигания, продадени на Министерството на отбраната, Министерството на вътрешните работи и Държавното предприятие "Държавна петролна компания" и предназначени за създаване и/или възстановяване на държавни резерви, военновременни запаси, ведомствени военновременни запаси, запаси за извънредни ситуации и целеви запаси от горива.

(3) (Изм. – ДВ, бр. 51 от 2020 г., в сила от 5.06.2020 г.) Агенция "Митници" изготвя и представя в Държавна агенция "Държавен резерв и военновременни запаси" информация от митнически документи, включително регистрирани електронни административни документи, относно енергийните продукти по приложение А, глава 3.4 от Регламент (ЕО) № 1099/2008 и тежките горива, попадащи в обхвата на глава 27 и глава 29 от Комбинираната номенклатура на Европейския съюз от Регламент (ЕС) № 1006/2011 на Комисията от 27 септември 2011 г. за изменение на приложение I към Регламент (ЕИО) № 2658/87 на Съвета относно тарифната и статистическа номенклатура и Общата митническа тарифа (ОВ, L 282/1 от 28 октомври 2011 г.), наричана по-нататък "Комбинираната номенклатура". Информацията включва данни относно описанието на енергийните продукти, тяхното количество, държавата на изпращане и на получаване и се предоставя по кодове съобразно Комбинираната номенклатура, както следва:

1. ежемесечно до 15-о число за предходния календарен месец относно количествата осъществени внос и вътрешнообщностни пристигания на енергийни продукти по приложение А, глава 3.4 от Регламент (ЕО) № 1099/2008 и тежки горива и за лицата, които са ги осъществили;

2. ежегодно до 31 януари за предходната календарна година относно количествата осъществени внос, износ, международни морски бункерни доставки, вътрешнообщностни пристигания и вътрешнообщностни изпращания на енергийни продукти по приложение А, глава 3.4 от Регламент (ЕО) № 1099/2008 и тежки горива и за лицата, които са ги осъществили.

(4) (Изм. – ДВ, бр. 14 от 2015 г., бр. 51 от 2020 г., в сила от 5.06.2020 г.) Министерството на енергетиката изготвя и представя на Държавна агенция "Държавен резерв и военновременни запаси" ежемесечно до 15-о число информация за предходния календарен месец за запасите от енергийни продукти по видове и количества, които са поддържани от енергийните предприятия по реда на чл. 85, ал. 1 и чл. 128 от Закона за енергетиката.

(5) (Изм. – ДВ, бр. 51 от 2020 г., в сила от 5.06.2020 г.) Националният статистически институт изготвя и представя на Държавна агенция "Държавен резерв и военновременни запаси":

1. ежемесечно до 30-о число на текущия месец информация относно докладваните на Евростат данни по видове и количества запаси от нефт и нефтопродукти по чл. 2, ал. 1, включително търговски и оперативни запаси, създадени и поддържани на територията на страната и извън нея; информацията се отнася за месеца, предшестващ предходния календарен месец;

2. ежегодно до 1 март на базата на статистическите данни, събирани и докладвани на Евростат, информация за:

а) изчисления нетен внос и вътрешнообщностни пристигания на енергийните продукти по приложение А, глава 3.4 от Регламент (ЕО) № 1099/2008 и на тежките горива в равностойност на нефт за предходната календарна година;

б) използваната стойност за намаляване на сумата от нетния внос на суров нефт, газов кондензат и суровини за нефтените рафинерии, която може да е:

аа) четири на сто, или

бб) средното производство на нафта, или

вв) действителното нетно потребление на нафта;

в) изчисленото потребление по видове нефтопродукти в равностойност на нефт за предходната календарна година, като сума от агрегирания показател "брутни вътрешни доставки", определен в глава 3.2.2.11 от приложение В към Регламент (ЕО) № 1099/2008;

г) списък на производителите на нефтопродукти по чл. 2, ал. 1 на територията на страната в съответствие със Закона за статистиката.

(6) Министерството на отбраната изготвя и представя на Държавна агенция "Държавен резерв и военновременни запаси" ежегодно до 31 януари информация за количествата и видовете нефтопродукти, закупени през предходната календарна година за нуждите на Министерството на отбраната, структурите на пряко подчинение на министъра на отбраната и Българската армия, за създаване, поддържане и/или възстановяване на ведомствени военновременни запаси или за въоръжените сили на други държави - членки на Европейския съюз, или на трети държави, или на международни организации, пребиваващи или преминаващи през територията на страната, както и за лицата, които са ги доставили.

(7) Министерството на вътрешните работи изготвя и представя на Държавна агенция "Държавен резерв и военновременни запаси" ежегодно до 31 януари информация за количествата и видовете нефтопродукти, закупени през предходната календарна година за създаване, поддържане и/или възстановяване на ведомствени военновременни запаси, както и за лицата, които са ги доставили.

(8) (Нова – ДВ, **бр. 65 от 2020 г.**) Държавното предприятие "Държавна петролна компания" за целите на статистическото докладване към Европейската комисия, както и за осъществяване на текущ контрол на наличностите, подава ежемесечно на Държавна агенция "Държавен резерв и военновременни запаси" до 15-о число на текущия месец информация за:

1. действително създадените от него и съхранявани запаси за извънредни ситуации и/или целеви запаси по видове, количества и място на съхранение – на територията на страната в петролните бази, управлявани от него, и/или в складове, регистрирани по чл. 38, и на територията на други държави – членки на Европейския съюз;

2. съхраняваните от него запаси за извънредни ситуации за сметка на задължени лица;

3. съхраняваните от него запаси за извънредни ситуации за сметка на други държави – членки на Европейския съюз;

4. информация по видове и количества продукти по чл. 2, за които може да поеме задължение да съхранява за задължени лица, икономически оператори или централни структури за управление на запасите на други държави – членки на Европейския съюз.

(9) (Изм. – ДВ, **бр. 65 от 2020 г.**) Държавното предприятие "Държавна петролна компания" представя в Държавна агенция "Държавен резерв и военновременни запаси" ежегодно до 15-и февруари информация за закупените и продадени запаси по видове и количества, както и наличностите към 1 януари и 31 декември през предходната календарна година.

(10) (Предишна ал. 8, изм. – ДВ, **бр. 65 от 2020 г.**) Информацията по ал. 3 - 9 се предоставя на хартиен и електронен носител, а когато съдържа класифицирана информация, се предоставя по реда на Закона за защита на класифицираната информация.

Чл. 5. (1) (Изм. – ДВ, бр. 51 от 2020 г., в сила от 5.06.2020 г.) Държавна агенция "Държавен резерв и военновременни запаси" изготвя и представя ежемесечно на:

1. Националния статистически институт до 24-то число на текущия месец справка за нивата на създадените и поддържани запаси, както и за поддържаните оперативни запаси, за целите на докладване на Евростат; справката включва информация за видовете и количествата запаси, съхранявани на територията на Република България към последния ден на месеца, предшестваш предходния календарен месец, включително за сметка на други държави – членки на Европейския съюз, както и за национални запаси, съхранявани на територията на други държави – членки на Европейския съюз;

2. (Изм. – ДВ, **бр. 65 от 2020 г.**) Европейската комисия до 25-о число на текущия месец статистическа справка

за количествата и вида целеви запаси, съхранявани на територията на Република България, в случай че се поддържат такива запаси; справката се изготвя по категории нефтопродукти към последния ден на предходния календарен месец, като в нея се посочват количеството и броят дни среднодневно потребление, както и информация за вида и количеството целеви запаси, съхранявани на територията на страната в полза на други държави – членки на Европейския съюз, и на съхраняваните на тяхна територия целеви запаси на Република България.

(2) Статистическата справка не може да включва количества запаси от нефт и нефтопродукти, които са предмет на изземване и/или принудително изпълнение, както и такива, създадени от предприятия с открито производство по несъстоятелност или с утвърден от съда план за оздравяване.

(3) Държавна агенция "Държавен резерв и военновременни запаси" ежегодно до 25 февруари изготвя извадка от регистъра на запасите за извънредни ситуации по видове и количества към последния ден на предходната календарна година, без да се включва информацията относно местонахождението на запасите.

(4) В случай че не са създадени целеви запаси или нивата им представляват по-малко от 30 дни обезпечение на потреблението в страната, Държавна агенция "Държавен резерв и военновременни запаси" изготвя ежегодно до 31 януари доклад с анализ на предприетите мерки, които да гарантират през текущата година наличността и физическата достъпност на запасите за извънредни ситуации. В доклада се посочват и разпоредбите, въз основа на които се контролира използването на тези запаси в случай на затруднение в доставките или значимо прекъсване на снабдяването с нефт и нефтопродукти.

(5) По искане на Европейската комисия Държавна агенция "Държавен резерв и военновременни запаси" предоставя, в посочения в искането срок, копие от:

1. регистъра на запасите за извънредни ситуации с пропусната информацията относно местонахождението им;
2. регистъра на целевите запаси с пропусната информацията относно местонахождението им;
3. съответните статистически справки;
4. плана за намеса при извънредни ситуации и свързаните с него организационни мерки.

(6) (Изм. – ДВ, бр. 14 от 2015 г.) За информацията по ал. 3 - 5 се уведомява министърът на енергетиката. Информацията се предоставя на Европейската комисия по ред, определен от Министерския съвет.

(7) (Отм. – ДВ, бр. 51 от 2020 г., в сила от 5.06.2020 г.).

(8) (Изм. – ДВ, бр. 14 от 2015 г.) По искане на Министерския съвет или на министъра на енергетиката председателят на Държавна агенция "Държавен резерв и военновременни запаси" предоставя информацията относно нивото и състоянието на запасите за извънредни ситуации и на целевите запаси.

Глава втора

ДЪРЖАВЕН НАДЗОР ВЪРХУ СЪЗДАВАНЕТО, СЪХРАНЯВАНЕТО, ОБНОВЯВАНЕТО, ПОЛЗВАНЕТО И ВЪЗСТАНОВЯВАНЕТО НА ЗАПАСИТЕ ЗА ИЗВЪНРЕДНИ СИТУАЦИИ И НА ЦЕЛЕВИТЕ ЗАПАСИ

Чл. 6. (1) (Изм. – ДВ, бр. 65 от 2020 г.) Държавна агенция "Държавен резерв и военновременни запаси", наричана по-нататък "агенцията", е орган на централната изпълнителна власт.

(2) Агенцията осъществява държавния надзор върху създаването, съхраняването, обновяването, ползването и възстановяването на запасите по този закон с цел осигуряване на снабдяването с течни горива в случаите по чл. 1, ал. 2.

Чл. 7. (1) Агенцията:

1. организира и контролира създаването, съхраняването, обновяването, ползването и възстановяването на запасите от нефт и нефтопродукти по този закон;

2. контролира съхраняването на територията на страната на запаси от нефт и нефтопродукти, създадени за изпълнение на задълженията на други държави - членки на Европейския съюз;
3. (отм. – ДВ, **бр. 65 от 2020 г.**);
4. води регистри на:
 - а) задължените лица;
 - б) регистрираните по чл. 38 складове за съхраняване на нефт и нефтопродукти;
 - в) всички създадени и поддържани запаси за извънредни ситуации;
 - г) всички създадени и поддържани целеви запаси;
5. съхранява на хартиен и електронен носител водените регистри;
6. публикува ежесмесчно на интернет страницата на агенцията информация за текущите нива на запасите от нефт и нефтопродукти по този закон;
7. (изм. – ДВ, бр. 51 от 2020 г., в сила от 5.06.2020 г.) установява и изчислява в равностойност на нефт участието на всички български и/или чуждестранни физически и юридически лица, както и техните клонове, в среднодневния нетен внос и вътрешнообщностни пристигания на енергийните продукти по приложение А, глава 3.4 от Регламент (ЕО) № 1099/2008 и тежки горива, както и в среднодневното потребление на нефтопродукти по чл. 2, ал. 1 на територията на страната през предходната календарна година;
- 7а. (нова – ДВ, бр. 51 от 2020 г., в сила от 5.06.2020 г.) изчислява в процент дела на участието на всяко едно задължено лице спрямо общото участие на всички задължени лица в среднодневния нетен внос и вътрешнообщностни пристигания или в среднодневното потребление за предходната календарна година;
8. (изм. – ДВ, **бр. 65 от 2020 г.**) изчислява общото и индивидуалните нива на запасите по видове и количества, които трябва да се поддържат от задължените лица и от Държавното предприятие "Държавна петролна компания";
9. (изм. – ДВ, бр. 51 от 2020 г., в сила от 5.06.2020 г.) публикува ежегодно до 10 декември информация относно методите за изчисляване нивата на запасите, които задължените лица трябва да създадат до 1 юли през следващата календарна година;
10. определя формата и реда за предоставяне на информацията по чл. 4, ал. 1 и 2;
11. извършва проверки по документи и/или на място за изпълнение на задълженията по този закон;
12. извършва проверки по документи и на място на складове, за които е подадено искане за регистрация по чл. 38;
13. (отм. – ДВ, **бр. 65 от 2020 г.**);
14. съдейства на лицата, упълномощени от Европейската комисия да извършват прегледи на готовността за извънредни ситуации, механизма за съхраняване, наличностите и отчетността на запасите;
15. осъществява взаимодействие с органите на Европейската комисия по повод изпълнението на задължението за поддържане на минимални запаси от нефт и нефтопродукти и/или по повод извънредни ситуации, както и изпълнението на влязло в сила решение на Международната агенция по енергетика за отпускане на запаси;
16. осигурява представителство на страната във форумите, дискусиите и тренировъчните обучения, организирани от Европейската комисия и/или от други международни организации във връзка със задължението за поддържане на минимални запаси от нефт и нефтопродукти;
17. осигурява представителство на страната в дейността на Координационната група за нефта и нефтопродуктите, съставена от представители на държавите - членки на Европейския съюз, и председателствана от Европейската комисия;

18. изготвя проект на План за намеса при извънредни ситуации и го предлага за приемане от Министерския съвет;

19. съхранява данните, справките и документацията във връзка със запасите за извънредни ситуации и целевите запаси за срок не по-кратък от 5 години от датата на изготвянето им;

20. (изм. – ДВ, **бр. 65 от 2020 г.**) осъществява взаимодействие със съответните органи за управление на запасите на другите държави - членки на Европейския съюз, във връзка с дейностите, свързани с делегиране на задължения по отношение на управлението и поддържането на запаси както на територията на страната, така и на територията на други държави - членки на Европейския съюз;

21. (изм. – ДВ, бр. 51 от 2020 г., в сила от 5.06.2020 г.) следи за наличие/отсъствие на признаци за затрудняване на доставките от енергийни продукти по приложение А, глава 3.4 от Регламент (ЕО) № 1099/2008 и от тежки горива в страната;

22. (отм. – ДВ, **бр. 65 от 2020 г.**).

(2) Агенцията изпълнява функциите си по начин, който да не влияе на условията на пазара на нефт и нефтопродукти и на свободната конкуренция на този пазар.

Чл. 8. (1) Председателят на агенцията осъществява контрол върху цялостната дейност по създаването, съхраняването, обновяването, ползването и възстановяването на запасите за извънредни ситуации и целевите запаси.

(2) Председателят на агенцията:

1. утвърждава методите, по които се изчисляват задълженията по този закон;

2. утвърждава нивата на запасите по категории горива общо за страната;

3. (изм. – ДВ, **бр. 65 от 2020 г.**) определя индивидуалните нива на запасите на Държавното предприятие "Държавна петролна компания" и на задължените лица за всеки период на съхраняване;

4. утвърждава общи изисквания, на които трябва да отговарят складовете за съхраняване на запасите по този закон;

5. регистрира и заличава регистрацията на складовете за съхраняване на запасите по този закон;

6. утвърждава образците на документи по този закон, включително на водените от агенцията регистри, и следи за своевременното им актуализиране;

7. предлага на Министерския съвет поддържане на минимално количество целеви запаси от нефтопродукти;

8. утвърждава годишния план за контролната дейност на агенцията по този закон;

9. (доп. – ДВ, бр. 51 от 2020 г., в сила от 5.06.2020 г.) издава разрешения за замяна или отказ за издаване на разрешение за замяна, разпореждания за ползване и разпореждания за възстановяване до определените им нива на запасите за извънредни ситуации на задължените лица, както и други актове, предвидени в този закон;

10. (изм. – ДВ, **бр. 65 от 2020 г.**) издава разпореждания за ползване и разпореждания за възстановяване на запаси за извънредни ситуации и целеви запаси, създадени и управлявани от Държавното предприятие "Държавна петролна компания";

11. (отм. – ДВ, **бр. 65 от 2020 г.**);

12. разрешава действия по преместване на запаси по този закон;

13. (отм. – ДВ, **бр. 65 от 2020 г.**);

14. (доп. – ДВ, **бр. 65 от 2020 г.**) издава разрешения на задължени лица и на Държавното предприятие "Държавна петролна компания" за създаване и съхраняване на част от определените им запаси за извънредни

ситуации на територията на други държави - членки на Европейския съюз, и своевременно уведомява Министерския съвет;

15. издава наказателни постановления за нарушения по този закон.

(3) Председателят на агенцията издава индивидуални административни актове при условията и по реда на Административнопроцесуалния кодекс, доколкото в този закон не е предвидено друго. Жалбата срещу акт по ал. 2, т. 3 не спира изпълнението му.

(4) (Изм. – ДВ, **бр. 65 от 2020 г.**) Председателят на агенцията издава наредба за условията и реда за съхраняване на запаси за извънредни ситуации и целеви запаси в петролни бази, управлявани от Държавното предприятие "Държавна петролна компания", в съхранители на територията на страната и на територията на други държави - членки на Европейския съюз.

(5) Председателят на агенцията може да делегира правомощията си по ал. 2, т. 3, 5, 8 - 10 и 15 на заместник-председателя на агенцията.

Чл. 9. (1) Регистриране и заличаване на регистрацията на складовете за съхраняване на запасите по този закон, както и вписване на промени в обстоятелствата, свързани с регистрирани складове, се извършва със заповед на председателя на агенцията въз основа на писмено искане на заинтересованото лице.

(2) При вписване на склад в регистъра на складовете или на промени в обстоятелствата председателят на агенцията издава удостоверение за вписването.

(3) Заличаване на регистрацията на склад се извършва въз основа на писмено искане от съхранителя или в случаите, предвидени в този закон.

(4) Съхранителят е длъжен да върне в агенцията удостоверението за регистрация в срок до 5 дни от издаването на заповед за вписване на промяна в обстоятелство по ал. 2, както и във всички случаи на заличаване на регистрацията.

Чл. 10. (1) (Доп. – ДВ, **бр. 65 от 2020 г.**) Задължените лица, Държавното предприятие "Държавна петролна компания" и съхранителите на запаси по този закон и техните служители са длъжни да оказват съдействие на служителите по чл. 55, ал. 4 при изпълнение на възложените им с този закон задължения, включително за осигуряване на достъп до документация и складове за съхраняване на запасите.

(2) (Изм. – ДВ, **бр. 65 от 2020 г.**) Органите на Министерството на вътрешните работи, на Агенция "Митници", на Националния статистически институт, на Националната агенция за приходите, на Държавната агенция за метрологичен и технически надзор и местните органи в рамките на своята компетентност са длъжни да оказват съдействие на служителите по чл. 55, ал. 4 при изпълнение на контролните им функции по този закон.

(3) При извършването на проверки от агенцията лицата по ал. 1 не могат да се позовават на производствена или търговска тайна.

Чл. 11. (1) (Изм. – ДВ, бр. 17 от 2019 г.) Документи и информация, получени от председателя и от служители на агенцията при проверка или преглед на готовността за извънредни ситуации на страната или на друга държава - членка на Европейския съюз, може да се използват от тях само за целите на проверката или прегледа. Информацията може да се предоставя единствено по писмено искане на държавен орган, когато това е предвидено със закон, или по искане на съответните служби на Европейската комисия. Информацията относно физически лица се обработва и предоставя при спазване изискванията за защита на личните данни.

(2) Председателят и служителите на агенцията са длъжни да не разгласяват обстоятелства и факти, станали им известни при или по повод изпълнение на служебните им задължения по този закон, освен в случаите на постъпило писмено искане на държавен орган, когато това е предвидено със закон, или по искане на съответните служби на Европейската комисия.

(3) За изпълнение на задълженията си по ал. 2 лицата подписват декларации по образец.

(4) Служители на държавни органи, които получават документи и информация по този закон, могат да я ползват само за нуждите на осъществяването от тях функции.

Глава трета

ИЗЧИСЛЯВАНЕ И ОПРЕДЕЛЯНЕ НА НИВАТА НА ЗАПАСИТЕ

Чл. 12. (Изм. – ДВ, бр. 51 от 2020 г., в сила от 5.06.2020 г.) (1) (Изм. – ДВ, **бр. 65 от 2020 г.**) Запасите за извънредни ситуации, които се създават и поддържат от задължените лица и от Държавното предприятие "Държавна петролна компания", се определят от председателя на агенцията ежегодно до 30 април с разпореждания за общите и индивидуалните нива на запасите по чл. 8, ал. 2, т. 2 и 3. Нивата на запасите се определят въз основа на предоставените данни за предходната календарна година по:

1. член 4, ал. 5, т. 2, букви "а" и "б" – за изчисляване на равностойността в нефт на среднодневния нетен внос и вътрешнообщностни пристигания и в съответствие с чл. 14 и чл. 23, или

2. член 4, ал. 5, т. 2, буква "в" – за изчисляване на равностойността в нефт на среднодневното потребление на територията на страната и в съответствие с чл. 15 и 22.

(2) (Изм. – ДВ, **бр. 65 от 2020 г.**) Общото количество запаси за извънредни ситуации от нефт и нефтопродукти по чл. 2, ал. 1 съответства най-малко на по-голямата от двете величини: 90 дни среднодневен нетен внос и вътрешнообщностни пристигания, от които 30 дни за Държавното предприятие "Държавна петролна компания", или 61 дни среднодневно потребление на територията на страната, от които 20 дни за Държавното предприятие "Държавна петролна компания".

(3) (Изм. – ДВ, **бр. 65 от 2020 г.**) При определяне нивата на запасите за извънредни ситуации се взема предвид и информацията, получена по чл. 4, ал. 2, 3, ал. 5, т. 2, ал. 6, 7 и 9.

(4) (Изм. – ДВ, **бр. 65 от 2020 г.**) Нивата на запасите за извънредни ситуации на всяко задължено лице се определят пропорционално на участието му в общия нетен внос и вътрешнообщностни пристигания или в общото вътрешно потребление през предходната календарна година спрямо общото участие на всички задължени лица. В случай че лице по смисъла на чл. 4, ал. 2 не предостави информация или предоставената информация не съответства на информацията, получена по чл. 4, ал. 3, ал. 5, т. 2, ал. 6, 7 и 9, председателят на агенцията уведомява лицето с указание в 7-дневен срок от уведомяването да подготви допълнителна информация и доказателства за извършване на проверка. Председателят на агенцията определя нивата на запасите за извънредни ситуации в зависимост от резултатите от проверката, а в случай че тя не може да бъде осъществена – съобразно данните по чл. 4, ал. 2, 3, ал. 5, т. 2, ал. 6, 7 и 9.

(5) При изчисляване нивата на запасите биогоривата и добавките се вземат предвид само ако вече са смесени със съответните нефтопродукти.

(6) На всяко българско или чуждестранно физическо или юридическо лице, регистрирано като търговец, както и неговите клонове, което през предходната календарна година е внасяло и/или доставяло от вътрешнообщностни пристигания на територията на страната газов кондензат и други въглеводороди, се определят нива на запаси за извънредни ситуации под формата на нефт.

(7) На всяко българско или чуждестранно физическо или юридическо лице, регистрирано като търговец, както и неговите клонове, което през предходната календарна година е внасяло и/или доставяло от вътрешнообщностни пристигания и/или е реализирало продажби от производство или възлагане на производство на територията на страната на газ пропан, газ бутан и/или техни смеси, се определят нива на запаси за извънредни ситуации под формата на газ пропан-бутан.

(8) На всяко българско или чуждестранно физическо или юридическо лице, регистрирано като търговец, както и неговите клонове, което през предходната календарна година е внасяло и/или доставяло от вътрешнообщностни пристигания на територията на страната нефтозаводски газ, етан и олефини (включително пропилен), се определят нива на запаси за извънредни ситуации под формата на газ пропан-бутан.

(9) На всяко българско или чуждестранно физическо или юридическо лице, регистрирано като търговец, както и неговите клонове, което през предходната календарна година е внасяло и/или доставяло от вътрешнообщностни пристигания на територията на страната авиационен бензин, минерален терпентин и

бензин със специална точка на кипене, ароматни съединения (бензол, толуол и ксилол), се определят нива на запаси за извънредни ситуации под формата на автомобилни бензини.

(10) На всяко българско или чуждестранно физическо или юридическо лице, регистрирано като търговец, както и неговите клонове, което през предходната календарна година е внасяло и/или доставяло от вътрешнообщностни пристигания на територията на страната гориво за реактивни двигатели от бензинов тип или друг вид керосин, се определят нива на запаси за извънредни ситуации под формата на гориво за реактивни двигатели от керосинов тип.

(11) На всяко българско или чуждестранно физическо или юридическо лице, регистрирано като търговец, както и неговите клонове, което през предходната календарна година е внасяло и/или доставяло от вътрешнообщностни пристигания на територията на страната смазочни масла (в т.ч. базови масла), битум, парафинови восъци, нефтен кокс, катран/гудрон и сяра, се определят нива на запаси за извънредни ситуации под формата на котелни горива.

(12) На всяко българско или чуждестранно физическо или юридическо лице, регистрирано като търговец, както и неговите клонове, което през предходната календарна година е внасяло и/или доставяло от вътрешнообщностни пристигания и/или е реализирало продажби от производство или възлагане на производство на територията на страната на тежки горива, се определят нива на запаси за извънредни ситуации под формата на котелни горива.

(13) На всяко българско или чуждестранно физическо или юридическо лице, регистрирано като търговец, както и неговите клонове, което през предходната календарна година е внасяло и/или доставяло от вътрешнообщностни пристигания на територията на страната суровини за рафинериите, се определят нива на запаси за извънредни ситуации под формата на нефт.

Чл. 13. (1) (Изм. – ДВ, бр. 65 от 2020 г.) Нивата на целевите запаси, които се създават и поддържат от Държавното предприятие "Държавна петролна компания", се изчисляват въз основа на равностойността в нефт на среднодневното потребление на нефтопродукти по чл. 2, ал. 2 на територията на страната през предходната календарна година.

(2) Целевите запаси може да включват един или повече нефтопродукти, посочени в чл. 2, ал. 2, чиято равностойност в нефт е равна най-малко на 75 на сто от потреблението на територията на страната през предходната календарна година.

(3) (Изм. – ДВ, бр. 51 от 2020 г., в сила от 5.06.2020 г.) При определяне нивата на целевите запаси се взема предвид информацията, получена по реда на чл. 4, ал. 5, т. 2, буква "в".

Чл. 14. (Изм. – ДВ, бр. 51 от 2020 г., в сила от 5.06.2020 г.) (1) Участието на лицата по смисъла на чл. 4, ал. 2 в нетния внос и вътрешнообщностните пристигания се изчислява по видове енергийни продукти по приложение А, глава 3.4 от Регламент (ЕО) № 1099/2008 и тежки горива в равностойност на нефт съобразно осъществените от тях дейности през предходната календарна година.

(2) Участието на лицата по смисъла на чл. 4, ал. 2 в нетния внос и вътрешнообщностните пристигания на енергийните продукти по ал. 1 в равностойност на нефт се определя от сумата на собствените количества, получени на територията на страната през предходната календарна година, от:

1. вноса на енергийните продукти по ал. 1, намален с вноса на нефта;
2. вътрешнообщностните пристигания на енергийните продукти по ал. 1, намалени с вътрешнообщностните пристигания на нефта;
3. наличните към 1 януари енергийни продукти по ал. 1, намалени с наличностите на нефта към 1 януари.

(3) Полученото количество по ал. 2 се намалява със сумата на собствените количества през предходната календарна година:

1. за осъществяването на международни морски бункерни доставки на енергийните продукти по ал. 1 за мореплавателни съдове, напуснали територията на страната, намалени с количествата международни морски

бункерни доставки на нефта;

2. за осъществяването на износ и/или вътрешнообщностни изпращания на енергийните продукти по ал. 1, намалени с количествата износ и/или вътрешнообщностни изпращания на нефта;

3. наличните към 31 декември енергийни продукти по ал. 1, намалени с наличностите на нефта към 31 декември.

(4) Горивото в резервоарите на въздухоплавателни и пътни транспортни средства, които напускат територията на страната, и доставките на реактивно гориво за международни полети не се смятат за износ, вътрешнообщностни изпращания и бункерни доставки.

(5) Общото количество нефт, газов кондензат, суровини за рафинериите и други въглеводороди се намалява със стойността, получена от Националния статистически институт по чл. 4, ал. 5, т. 2, буква "б".

(6) Равностойността в нефт на количествата нефтопродукти по ал. 1, с изключение на нефта и изброените енергийни продукти по ал. 5, се изчислява чрез умножаването им с коефициент 1,065.

Чл. 15. (Изм. – ДВ, бр. 51 от 2020 г., в сила от 5.06.2020 г.) (1) Участието на лицата по смисъла на чл. 4, ал. 2 в среднодневното потребление на нефтопродукти по чл. 2, ал. 1 и на тежки горива на територията на страната се изчислява по видове и количества нефтопродукти в равностойност на нефт съобразно осъществените от тях дейности през предходната календарна година.

(2) Участието на лицата по смисъла на чл. 4, ал. 2 в потреблението на нефтопродукти по чл. 2, ал. 1 и на тежки горива през предходната календарна година се определя от сумата на собствените количества:

1. продадени за потребление в резултат на производство;
2. получени в резултат на договор за възлагане на производство и преработване, които са използвани от възложителя за собствени нужди и/или са продадени от него;
3. които са внесени при режим на внос с цел потребление за собствени нужди и/или за продажба;
4. получени от вътрешнообщностни пристигания с цел потребление за собствени нужди и/или за продажба;
5. от внос, вътрешнообщностни пристигания и производство, налични към 1 януари на предходната календарна година.

(3) Количествата по ал. 2 се намаляват със сумата на собствените количества от внос, вътрешнообщностни пристигания и производство през предходната календарна година:

1. доставени за Министерството на отбраната, структурите на пряко подчинение на министъра на отбраната и Българската армия или за въоръжени сили на други държави – членки на Европейския съюз, или на трети държави, или за международни организации, пребиваващи или преминаващи през територията на страната в съответствие с Конституцията на Република България и действащото законодателство;

2. (изм. – ДВ, бр. 65 от 2020 г.) за създаване, съхраняване и/или възстановяване на държавни резерви и военновременни запаси, създавани от Държавното предприятие "Държавна петролна компания", както и на ведомствени военновременни запаси, създавани от Министерството на отбраната и Министерството на вътрешните работи;

3. за създаване, съхраняване и/или възстановяване на запаси за извънредни ситуации;

4. за създаване, съхраняване и/или възстановяване на целеви запаси от нефтопродукти;

5. за осъществяване на международни морски бункерни доставки на нефтопродукти за мореплавателни съдове, които напускат територията на страната;

6. за износ и/или вътрешнообщностни изпращания;

7. налични към 31 декември на предходната календарна година.

(4) Горивото в резервоарите на въздухоплавателни и пътни транспортни средства, които напускат територията на страната и доставките на реактивно гориво за международни полети не се смятат за износ, вътрешнообщностни изпращания и бункерни доставки.

(5) Равностойността в нефт на нефтопродуктите по чл. 2, ал. 1 и на тежките горива се изчислява чрез умножаването на количествата с коефициент 1,2.

Чл. 16. (Изм. – ДВ, бр. 51 от 2020 г., в сила от 5.06.2020 г.) За периода от 1 януари до 30 юни на всяка календарна година остават в сила определените през предходната календарна година среднодневно потребление и среднодневни нетен внос и вътрешнообщностни пристигания на територията на страната.

Глава четвърта

СЪЗДАВАНЕ НА ЗАПАСИТЕ ЗА ИЗВЪНРЕДНИ СИТУАЦИИ И НА ЦЕЛЕВИТЕ ЗАПАСИ

Раздел I

Създаване на запасите за извънредни ситуации

Чл. 17. (1) (Изм. – ДВ, бр. 51 от 2020 г., в сила от 5.06.2020 г.) Задължените лица са длъжни ежегодно до 1 юли да създадат определените им нива на запаси за извънредни ситуации по видове и количества в съответствие с определеното им ниво по чл. 12, ал. 1.

(2) (Изм. – ДВ, бр. 51 от 2020 г., в сила от 5.06.2020 г.) Задължените лица са длъжни да поддържат създадените от тях нива на запаси за извънредни ситуации до 30 юни на следващата календарна година.

(3) Създаването на нивата се удостоверява:

1. (изм. – ДВ, бр. 65 от 2020 г.) на територията на страната - със складови записи, издадени от съхранители, притежаващи складове, регистрирани по чл. 38 - за запасите на задължените лица и Държавното предприятие "Държавна петролна компания", а за икономически оператори и централни структури за управление на запасите на други държави - членки на Европейския съюз, и с договор за съхраняване;

2. (изм. – ДВ, бр. 51 от 2020 г., в сила от 5.06.2020 г.) на територията на друга държава - членка на Европейския съюз - с документите по чл. 18, ал. 5;

3. (изм. и доп. – ДВ, бр. 65 от 2020 г.) в петролни бази, управлявани от Държавното предприятие "Държавна петролна компания" - с приемателен акт за запасите на Държавното предприятие "Държавна петролна компания", за запасите на задължени лица – със складов запис, а за запасите на други държави - членки на Европейския съюз, с приемателен акт и с договор за съхраняване.

(4) В случай че задължено лице е създадо и съхранява определените му нива на запаси за извънредни ситуации от автомобилни бензини и гориво за дизелови двигатели, клас А, то е длъжно до 31 октомври на съответната календарна година да ги замени с равностойно количество запаси от автомобилен бензин, клас С, и гориво за дизелови двигатели, клас Е, при условията и по реда на чл. 37.

Чл. 18. (1) Задължените лица могат от свое име и за своя сметка да делегират чрез договор създаването и съхраняването на част от определените им нива на запаси за извънредни ситуации само на:

1. (доп. – ДВ, бр. 65 от 2020 г.) съхранители, притежаващи складове, регистрирани по чл. 38, както и на Държавното предприятие "Държавна петролна компания", които имат възможност да предоставят нефт и нефтопродукти и/или разполагат със свободни съдови вместимости за съхраняване на територията на страната; това право се прилага до 100 на сто от определените индивидуални нива на запаси за извънредни ситуации, като задълженото лице е длъжно да представи в агенцията копие на складов запис най-късно в работния ден, следващ деня на издаването му, а съхранителят отговаря за количеството и качеството на запасите, за които е поел задължение да ги съхранява;

2. (изм. – ДВ, бр. 51 от 2020 г., в сила от 5.06.2020 г.) икономически оператори и/или съхранители, които имат

възможност да предоставят нефт и нефтопродукти и/или разполагат със свободни съдови вместимости за съхраняване на запаси за извънредни ситуации на територията на други държави - членки на Европейския съюз; това право се прилага до 50 на сто от индивидуално определените нива на запаси за съответните категории нефтопродукти и нефт; всяко конкретно делегиране се допуска по искане на задълженото лице след предварително разрешение от компетентните органи на другата държава - членка на Европейския съюз, на чиято територия ще се съхраняват запасите, и последващо разрешение от агенцията; отговорността на икономическите оператори и съхранителите за вида, количеството и качеството на приетите за съхраняване запаси се определят съобразно законодателството на съответната държава - членка на Европейския съюз, а задълженото лице носи отговорност по съответното национално законодателство;

3. (изм. – ДВ, бр. 51 от 2020 г., в сила от 5.06.2020 г.) една или повече централни структури за управление на запасите на други държави - членки на Европейския съюз, които предварително са изявили готовност да съхраняват такива запаси; това право се прилага до 50 на сто от индивидуално определените нива на запаси за съответните категории нефтопродукти и нефт; всяко конкретно делегиране се допуска по искане на задълженото лице след предварително разрешение от агенцията и от компетентните органи на другата държава - членка на Европейския съюз, на чиято територия ще се съхраняват запасите.

(2) (Нова – ДВ, бр. 51 от 2020 г., в сила от 5.06.2020 г.) Общото делегирано количество по ал. 1, т. 2 и/или 3 не може да надвишава 50 на сто от индивидуално определените нива на запаси за съответните категории нефтопродукти и нефт на задълженото лице.

(3) (Предишна ал. 2 – ДВ, бр. 51 от 2020 г., в сила от 5.06.2020 г., отм., **бр. 65 от 2020 г.**).

(4) (Предишна ал. 3 – ДВ, бр. 51 от 2020 г., в сила от 5.06.2020 г.) Всяко задължено лице, изразило желание да съхранява запаси извън територията на страната, предоставя в агенцията писмено искане не по-късно от 20 календарни дни преди началото на периода, за който се иска одобрение, включващо:

1. име, адрес по седалище, както и адрес, телефон, факс, електронен адрес и лице за кореспонденция на съхранителя, икономическия оператор и/или централната структура за управление на запасите на другата държава - членка на Европейския съюз, които ще осъществяват съхраняването на запасите;

2. вид и количество на запасите;

3. местоположението на склада, където ще се съхраняват запасите;

4. периода, за който ще се съхраняват запасите;

5. (изм. – ДВ, **бр. 65 от 2020 г.**) съгласие от съответната държава членка и/или създадената от нея централна структура за управление на запасите, на чиято територия ще бъдат съхранявани съответните запаси; изявлението за съгласие включва данни за вида и количеството на запасите и срока на съхраняване.

(5) (Предишна ал. 4 – ДВ, бр. 51 от 2020 г., в сила от 5.06.2020 г.) В случаите по ал. 1, т. 2 и 3 задълженията се смятат за изпълнени, при положение че задълженото лице е:

1. получило разрешение от агенцията да съхранява запасите съобразно предоставеното искане по ал. 1;

2. представило в агенцията оригинал или заверено копие на договор или на друг документ, удостоверяващ съхраняването извън територията на страната за целия период, за който е дадено разрешение от агенцията; документът трябва да съдържа:

а) мястото, вида, количеството и качеството на запасите;

б) датата на влагане;

в) срока на съхраняване;

г) застраховка на запасите;

д) вид транспорт за придвижване до страната - в случай на извънредни ситуации, както и срок за извършването му;

е) органа в другата държава - членка на Европейския съюз, изпълняващ контролни функции върху наличността и качеството на запасите.

(6) (Предишна ал. 5 – ДВ, бр. 51 от 2020 г., в сила от 5.06.2020 г.) Икономически оператори и други централни структури за управление на запасите на държави - членки на Европейския съюз, могат от свое име и за своя сметка да делегират на съхранители на територията на страната съхраняването на количества запаси, определени за създаване от съответната държава членка.

(7) (Предишна ал. 6 – ДВ, бр. 51 от 2020 г., в сила от 5.06.2020 г.) Правото на делегиране не поражда задължение за другото лице да приеме делегираните дейности без негово съгласие.

(8) (Предишна ал. 7, изм. – ДВ, бр. 51 от 2020 г., в сила от 5.06.2020 г.) Съхраняването на запаси, делегирано по ал. 1 и 6, не може да бъдат пределегирано.

(9) (Предишна ал. 8 – ДВ, бр. 51 от 2020 г., в сила от 5.06.2020 г.) Всякакви промени в условията за съхраняване, включително удължаване на срока му, се разглеждат като ново делегиране.

Чл. 19. (1) (Изм. – ДВ, бр. 65 от 2020 г.) В случай че Държавното предприятие "Държавна петролна компания" не разполага с достатъчно собствени съдови вместимости, Министерският съвет с решение може да делегира създаването и съхраняването на определените му запаси за извънредни ситуации на други държави – членки на Европейския съюз. Делегирането се допуска, в случай че условията за съхраняване на територията на други държави – членки на Европейския съюз са по-изгодни от условията, предлагани от съхранители на територията на страната, притежаващи складове, регистрирани по чл. 38.

(2) (Изм. – ДВ, бр. 14 от 2015 г., изм. и доп., бр. 65 от 2020 г.) Решението по ал. 1 се приема по предложение на председателя на агенцията съгласувано с министъра на енергетиката след писмено искане от изпълнителния директор на Държавно предприятие "Държавна петролна компания". Искането се изготвя след предварително проучване на финансовата целесъобразност, качеството на предлаганата услуга по съхраняване и възможностите за срочно предоставяне на съответните количества на територията на страната.

(3) Задълженията за създаване и съхраняване на запаси по делегация не могат да бъдат пределегирани на други лица.

Чл. 20. (1) (Доп. – ДВ, бр. 65 от 2020 г.) Икономически оператор или централна структура за управление на запасите на друга държава - членка на Европейския съюз, изразила желание да съхранява запаси на територията на Република България, подава писмено искане до председателя на агенцията не по-късно от 30 календарни дни преди началото на периода, за който се иска разрешение за съхраняване и поддържане на запаси по този закон, включващо:

1. име, адрес по седалище, както и адрес, телефон, факс, електронен адрес и лице за кореспонденция на съответния икономически оператор и/или централната структура за управление на запасите, за чиято сметка ще се съхраняват запасите на територията на страната;

2. име, адрес по седалище, както и адрес, телефон, факс, електронен адрес и лице за кореспонденция на съхранителя, който ще осъществява съхраняването на запасите по реда на този закон;

3. вид и количество на запасите;

4. местоположение и други данни, индивидуализиращи складовете, където ще се съхраняват запасите;

5. периода, за който ще се съхраняват запасите;

6. писмено съгласие от страна на компетентните органи на съответната държава - членка на Европейския съюз, за чиято сметка ще бъдат съхранявани запасите на територията на страната.

(2) (Изм. – ДВ, бр. 51 от 2020 г., в сила от 5.06.2020 г., бр. 65 от 2020 г.) Председателят на агенцията в 14-дневен срок от постъпване на искането по ал. 1 издава писмено съгласие за съхраняването и поддържането на запасите. Отказът за издаване на съгласие подлежи на обжалване по реда на Административнопроцесуалния кодекс.

(3) (Отм. – ДВ, бр. 65 от 2020 г.).

Чл. 21. (Изм. – ДВ, бр. 51 от 2020 г., в сила от 5.06.2020 г.) (1) Запаси за извънредни ситуации може да се поддържат под формата на нефт и/или нефтопродукти по чл. 2, ал. 1.

(2) Количествата запаси за извънредни ситуации по ал. 1 се отчитат съгласно техния действителен тонаж.

(3) Нивата на запасите за извънредни ситуации от нефтопродукти по чл. 2, ал. 1, определени въз основа на среднодневното потребление, може да бъдат създавани и съхранявани под формата на нефт единствено от производители и/или възложители на производство, като сумарното количество нефт трябва да бъде равно на количеството запас от нефтопродукти по чл. 2, ал. 1, чиято замяна се иска. Замяната на нефтопродукти в нефт може да се прилага за:

1. не повече от 50 на сто от количеството на индивидуално определените запаси за извънредни ситуации от нефтопродуктите по чл. 2, ал. 1, т. 1 – 3;

2. сто на сто от количеството на индивидуално определените запаси за извънредни ситуации от нефтопродуктите по чл. 2, ал. 1, т. 4.

(4) В случай че задължено лице се е възползвало от замяната по ал. 3, то има право на последваща замяна на вече създадените нива на запаси за извънредни ситуации от нефт под формата на нефтопродукти по чл. 2, ал. 1, т. 1 – 3, като сумарното количество нефтопродукти трябва да бъде равно на количеството запас от нефт, чиято замяна се иска.

(5) Нивата на запасите за извънредни ситуации от нефт, определени въз основа на среднодневния нетен внос и вътрешнообщностни пристигания, може до 100 на сто да бъдат създавани и съхранявани под формата на нефтопродукти по чл. 2, ал. 1, т. 1 – 3, като сумарното количество нефтопродукти трябва да бъде равно на количеството запас от нефт, чиято замяна се иска.

(6) В случай че задължено лице се е възползвало от замяната по ал. 5, то има право на последваща замяна на вече създадените нива на запаси за извънредни ситуации от нефтопродукти по чл. 2, ал. 1, т. 1 – 3 под формата на нефт, като сумарното количество нефт трябва да бъде равно на количеството запас от нефтопродукти по чл. 2, ал. 1, т. 1 – 3, чиято замяна се иска.

(7) Задължените лица, на които са определени нива на запаси под формата на нефт, са длъжни в първия работен ден, следващ деня на влягането на индивидуално определените им нива на запаси в складове, регистрирани по реда на чл. 38, да представят в агенцията производствена програма за преработване на нефта в нефтопродукти по чл. 2, ал. 1 и информация за сроковете за предоставянето на нефтопродукти за ползване в случаите по чл. 1, ал. 2. Задължените лица по изречение първо, които не са производители, представят и копие на сключен договор с рафинерия за преработване в нефтопродукти по чл. 2, ал. 1.

(8) Нивата на запасите за извънредни ситуации от газ пропан-бутан, определени въз основа на нетния внос и вътрешнообщностни пристигания или среднодневното потребление, може до 100 на сто да се създават и съхраняват и под формата на автомобилни бензини и/или гориво за дизелови двигатели, като сумарното количество трябва да бъде равно на количеството запас от газ пропан-бутан, чиято замяна се иска.

(9) Нивата на запасите за извънредни ситуации от автомобилни бензини, определени въз основа на нетния внос и вътрешнообщностни пристигания или среднодневното потребление, може до 50 на сто да се създават и съхраняват и под формата на гориво за дизелови двигатели, като количеството трябва да бъде равно на количеството запас от автомобилни бензини, чиято замяна се иска.

(10) Нивата на запасите за извънредни ситуации от гориво за дизелови двигатели, определени въз основа на нетния внос и вътрешнообщностни пристигания или среднодневното потребление, може до 50 на сто да се създават и съхраняват и под формата на автомобилни бензини, като количеството трябва да бъде равно на количеството запас от гориво за дизелови двигатели, чиято замяна се иска.

(11) Нивата на запасите за извънредни ситуации от котелно гориво, определени въз основа на нетния внос и вътрешнообщностни пристигания или среднодневното потребление, може до 100 на сто да се създават и съхраняват и под формата на газьоли, автомобилни бензини и/или гориво за дизелови двигатели, като

количеството трябва да бъде равно на количеството запас от котелно гориво, чиято замяна се иска.

(12) Нивата на запасите за извънредни ситуации от газьоли, определени въз основа на нетния внос и вътрешнообщностни пристигания или среднодневното потребление, може до 100 на сто да се създават и съхраняват и под формата на котелно гориво, като количеството трябва да бъде равно на количеството запас от газьоли, чиято замяна се иска.

(13) Нивата на запасите за извънредни ситуации от газьоли, определени въз основа на нетния внос и вътрешнообщностни пристигания или среднодневното потребление, може до 50 на сто да се създават и съхраняват и под формата на гориво за дизелови двигатели, като количеството трябва да бъде равно на количеството запас от газьоли, чиято замяна се иска.

(14) Задължените лица, които искат замяна по реда на ал. 3 – 6 и ал. 8 – 13, подават в агенцията писмено искане не по-късно от 10 юни на текущата календарна година. Мотивирано писмено искане може да бъде подадено и след срока по изречение първо, при наличие на обективни причини за това. Искането съдържа най-малко информация за вида и количеството запас, чиято замяна се иска, формата под която ще се създава и съхранява, както и за периода за замяна.

(15) Замяната по ал. 3 – 6 и ал. 8 – 13 се разрешава в 7-дневен срок от постъпването на искането по ал. 14 с разрешение за замяна на председателя на агенцията, в което се определят видът, количеството и периодът, за които се издава разрешението. Председателят на агенцията издава мотивиран отказ за замяна, който подлежи на обжалване по реда на Административнопроцесуалния кодекс. До окончателното произнасяне на съда задълженото лице е длъжно да поддържа запасите си в съответствие с последните определени от председателя на агенцията запаси.

(16) Промяна в разрешението за замяна по ал. 15 се допуска въз основа на мотивирано писмено искане от задълженото лице и се извършва по реда на ал. 14.

Чл. 21а. (Нов – ДВ, бр. 51 от 2020 г., в сила от 5.06.2020 г.) (1) В случай на форсмажорни обстоятелства и необходимост от избягване или намаляване на риск от прекъсване на производствения процес, водещ до нарушаване на ритмичността на доставките на нефт и/или суровини за рафинериите, задължено лице, което е и съхранител на запаси или производител, може да извърши замяна по чл. 21, ал. 3 – 6 и ал. 8 – 13 без разрешение по чл. 21, ал. 15. Замяната е за срок до 10 календарни дни.

(2) В деня на извършване на замяната по ал. 1 задълженото лице писмено уведомява председателя на агенцията по електронен път при условията и по реда на Закона за електронния документ и електронните удостоверителни услуги за предприетите действия и мотивите за тях. Към уведомлението се прилагат документи, доказващи форсмажорните обстоятелства, и документи, удостоверяващи създаването на запасите, които са предмет на замяната – уведомление за влагане и уведомление за изтегляне по чл. 36, ал. 2, копие на складов запис, документи, удостоверяващи качеството на продукта, който ще се съхранява. При наличие на система за непрекъснат контрол на наличностите в складовете за съхранение на запаси, в които се извършва замяната по ал. 1, задълженото лице е длъжно да предоставя ежедневно данни от тази система за периода на замяната.

(3) Най-късно в деня, следващ изтичането на срока за замяната по ал. 1, задълженото лице привежда заменения запас в съответствие с последните му индивидуални нива на запаси, определени от председателя на агенцията. Обстоятелството по изречение първо се удостоверява пред председателя с уведомление за влагане и уведомление за изтегляне по чл. 36, ал. 2, копие на складов запис и документи, удостоверяващи качеството на продукта.

Чл. 22. (1) В случай че нивата на запасите за извънредни ситуации са били определени въз основа на среднодневното потребление на територията на страната, категориите задължени лица се определят съобразно ал. 2 - 5.

(2) (Изм. – ДВ, бр. 51 от 2020 г., в сила от 5.06.2020 г.) Всяко лице, което е произвеждало през предходната календарна година нефтопродукти по чл. 2, ал. 1 и тежки горива и е реализирало крайните нефтопродукти на националния пазар, е длъжно да създаде, да съхранява, обновява и възстановява със свои средства и за своя сметка запаси за извънредни ситуации в количество, пропорционално на участието му спрямо общото участие

на всички задължени лица в общото потребление на територията на страната през предходната календарна година.

(3) (Изм. – ДВ, бр. 51 от 2020 г., в сила от 5.06.2020 г.) Всяко лице, което е възлагало през предходната календарна година производството и преработването на нефтопродукти по чл. 2, ал. 1 и тежки горива и ги е използвало за собствени нужди, и/или е реализирало крайните нефтопродукти на националния пазар, е длъжно да създаде, да съхранява, обновява и възстановява със свои средства и за своя сметка запаси за извънредни ситуации в количество, пропорционално на участието му спрямо общото участие на всички задължени лица в общото потребление на територията на страната през предходната календарна година.

(4) (Изм. – ДВ, бр. 51 от 2020 г., в сила от 5.06.2020 г.) Всяко лице, което е внасяло нефтопродукти по чл. 2, ал. 1 и тежки горива през предходната календарна година, е длъжно да създаде, да съхранява, обновява и възстановява със свои средства и за своя сметка запаси за извънредни ситуации в количество, пропорционално на участието му спрямо общото участие на всички задължени лица в общото потребление на територията на страната през предходната календарна година.

(5) (Изм. – ДВ, бр. 51 от 2020 г., в сила от 5.06.2020 г.) Всяко лице, което е осъществявало през предходната календарна година вътрешнообщностни пристигания на нефтопродукти по чл. 2, ал. 1 и тежки горива, е длъжно да създаде, да съхранява, обновява и възстановява със свои средства и за своя сметка запаси за извънредни ситуации в количество, пропорционално на участието му спрямо общото участие на всички задължени лица в общото потребление на територията на страната през предходната календарна година.

Чл. 23. (1) В случай че нивата на запасите за извънредни ситуации са били определени въз основа на среднодневния нетен внос и вътрешнообщностни пристигания на територията на страната, категориите задължени лица се определят съобразно ал. 2 и 3.

(2) (Изм. – ДВ, бр. 51 от 2020 г., в сила от 5.06.2020 г.) Всяко лице, което е внасяло енергийни продукти по приложение А, глава 3.4 от Регламент (ЕО) № 1099/2008 и тежки горива през предходната календарна година, е длъжно да създаде, да съхранява, обновява и възстановява със свои средства и за своя сметка запаси за извънредни ситуации в количество, пропорционално на участието му спрямо общото участие на всички задължени лица, в общия нетен внос и вътрешнообщностни пристигания на територията на страната през предходната календарна година.

(3) (Изм. – ДВ, бр. 51 от 2020 г., в сила от 5.06.2020 г.) Всяко лице, което е осъществявало вътрешнообщностни пристигания на енергийни продукти по приложение А, глава 3.4 от Регламент (ЕО) № 1099/2008 и тежки горива през предходната календарна година, е длъжно да създаде, да съхранява, обновява и възстановява със свои средства и за своя сметка запаси за извънредни ситуации в количество, пропорционално на участието му спрямо общото участие на всички задължени лица, в общия нетен внос и вътрешнообщностни пристигания на територията на страната през предходната календарна година.

Чл. 24. (1) Количествата запаси за извънредни ситуации, обезпечаващи изпълнението на задълженията по чл. 22 или 23, могат да бъдат собственост на задълженото лице, на икономическия оператор или на централната структура за управление на запасите на друга държава - членка на Европейския съюз, и/или да са предоставени по договор за заем.

(2) Договорите за заем и за съхраняване на запаси не може да:

1. бъдат обезпечавани със залог върху запасите;
2. включват клаузи, възпрепятстващи ползването на запасите при издадено разпореждане от председателя на агенцията;
3. се прекратяват при затрудняване на доставките или при значимо прекъсване на снабдяването.

(3) Намаляване на съхраняваното количество запаси е допустимо само при издадено разпореждане за ползване и в съответствие с указанията в него количества.

(4) Задължените лица и/или съхранителите, които са предали количества нефт и нефтопродукти по договор за заем на други задължени лица, на икономически оператори или на централна структура за управление на

запасите на друга държава - членка на Европейския съюз, не могат да отчитат тези количества за изпълнение на собствените си задължения по този закон.

(5) (Изм. – ДВ, бр. 51 от 2020 г., в сила от 5.06.2020 г.) Задължено лице, което преустанови дейността си по производство, възлагане на производство, внос и/или вътрешнообщностни пристигания на енергийни продукти по приложение А, глава 3.4 от Регламент (ЕО) № 1099/2008 и тежки горива, е длъжно да съхранява определените му нива от запаси до 30 юни на годината, следваща годината на определянето им, както и нивата на запаси, които се определят за следващия период на съхранение въз основа на изчисленията за годината на преустановяване на дейността му.

(6) Всяко задължено лице е длъжно постоянно да държи запаса, за който има задължения по чл. 22 или 23, и да се разпорежда с него само в съответствие и въз основа на издадено от председателя на агенцията разпореждане за ползване.

(7) (Нова – ДВ, бр. 62 от 2018 г., в сила от 28.01.2019 г.) В случай на издадена заповед за заличаване от регистъра на лице, осъществяващо икономически дейности по чл. 2, ал. 1, т. 1 и т. 2 от Закона за административното регулиране на икономическите дейности, свързани с нефт и продукти от нефтен произход, в резултат на осъществен от него внос и вътрешнообщностни пристигания, задълженото лице е длъжно да създаде условия за създаване и съхранение на определените му нива за запаси за извънредни ситуации съобразно издаденото му разпореждане, както и за изпълнение на всички други индивидуални административни актове, издадени по този закон.

Чл. 25. Запасите за извънредни ситуации не могат да включват нефт и нефтопродукти:

1. от местни залежи, които не са добити;
2. за зареждане на речни и мореплавателни съдове;
3. намиращи се в тръбопроводи, в пътни и железопътни цистерни и в цистерни на търговците на дребно (бензиностанции);
4. които са съхранявани от или са на разположение на въоръжените сили, включително военновременните запаси;
5. преминаващи транзитно през територията на страната;
6. които представляват дънни остатъци;
7. които не могат да бъдат изтеглени от складовете, регистрирани по чл. 38, с помощта на обичайно използваните за тази цел стационарни съоръжения и технологии или са труднодостъпни, или са неоперативни по други причини;
8. в танкери, намиращи се в морето.

Раздел II

Създаване на целеви запаси

Чл. 26. (1) (Изм. – ДВ, бр. 65 от 2020 г.) Целеви запаси от нефтопродукти може да се създават само от Държавно предприятие "Държавна петролна компания".

(2) (Изм. – ДВ, бр. 14 от 2015 г., бр. 65 от 2020 г.) Председателят на агенцията, след писмено искане от изпълнителния директор на Държавно предприятие "Държавна петролна компания", предлага на Министерския съвет да приеме решение за определяне вида и количеството на целевите запаси, както и срока на тяхното поддържане, който не може да бъде по-кратък от една година. Предложението се съгласува с министъра на енергетиката.

(3) Минималното количество целеви запаси, изчислено като брой дни среднодневно потребление на територията на страната, се прилага за всички категории нефтопродукти.

(4) Целевите запаси се съхраняват и поддържат през целия срок, като временни намаления се допускат само при извършване на отделни операции по обновяване на запасите.

(5) При необходимост от промяна на вида на запасите тя се извършва от началото на календарния месец, следващ решението на Министерския съвет за промяна.

Чл. 27. (1) Решението за поемане на задължение за създаване на целеви запаси, обезпечаващи най-малко 30 дни потребление на територията на страната, се съобщава на Европейската комисия.

(2) (Изм. – ДВ, бр. 14 от 2015 г.) Съобщението по ал. 1 предварително се съгласува с министъра на енергетиката и се изпраща за публикуване в "Официален вестник" на Европейския съюз. То съдържа вида и количествата на запасите, за които е поето задължение за създаване, както и продължителността на тяхното поддържане.

Чл. 28. (1) В случай че решението за поемане на задължение за създаване на целеви запаси, обезпечаващи най-малко 30 дни потребление на територията на страната, предвижда период за съхраняване, по-малък от една календарна година, поне една трета от определените за съответната година нива на запаси трябва да са под формата на крайни нефтопродукти.

(2) В случай че решението за поемане на задължение за създаване на целеви запаси е за количества нефтопродукти, обезпечаващи по-малко от 30 дни потребление на територията на страната, председателят на агенцията изготвя годишен доклад с анализ на мерките, предприети за гарантиране и проверка на наличността и физическата достъпност на запасите за извънредни ситуации. В доклада се посочват и разпоредбите, приети, за да се осигури контрол върху използването на тези запаси при затруднение на доставките или значимо прекъсване на снабдяването с нефт и нефтопродукти.

(3) (Изм. – ДВ, бр. 14 от 2015 г.) Докладът по ал. 2 предварително се съгласува с министъра на енергетиката и се изпраща на Европейската комисия до 31 януари на календарната година, за която се отнася.

Чл. 29. Спрямо целевите запаси на Република България или на други държави - членки на Европейския съюз, съхранявани на територията на страната, не може да се прилагат мерки за принудително изпълнение. В случай на необходимост съдействие за безпрепятствено транспортиране на запасите през територията на страната се осъществява от органите на Министерството на вътрешните работи.

Глава пета

СЪХРАНЯВАНЕ И ОБНОВЯВАНЕ НА ЗАПАСИ ЗА ИЗВЪНРЕДНИ СИТУАЦИИ И ЦЕЛЕВИ ЗАПАСИ

Чл. 30. (1) (Изм. – ДВ, бр. 51 от 2020 г., в сила от 5.06.2020 г., **бр. 65 от 2020 г.**) Запасите по чл. 2 се съхраняват в складове, регистрирани по реда на чл. 38, или в складове, управлявани от Държавното предприятие "Държавна петролна компания", както и в съдови вместимости на други държави – членки на Европейския съюз, при условие че е отчетена физическата им наличност и достъпност.

(2) (Изм. – ДВ, бр. 51 от 2020 г., в сила от 5.06.2020 г., **бр. 65 от 2020 г.**) Запасите по чл. 2 се застраховат за целия период на съхраняване, най-малко срещу рисковете по раздел II, буква А, т. 8 (без риск "ядрена енергия") и т. 9 от приложение № 1 към Кодекса за застраховането. Договорът за застраховка на запасите се сключва от задълженото лице или от съхранителя съгласно уговореното с договора по чл. 31, ал. 1, или от Държавното предприятие "Държавна петролна компания" за собствени количества в складове, управлявани от него, като освен определеното по Кодекса за застраховането съдържание включва вида и количеството на застрахования запас. Началото на периода на застрахователно покритие не може да е по-късно от датата на влягане на запасите в складове, регистрирани по реда на чл. 38. В случай че срокът на застрахователното покритие изтича преди 30 юни на календарната година, следваща годината, в която е определено нивото на запасите, задълженото лице или съхранителят е длъжен да сключи нов договор за застраховка не по-късно от 10 работни дни преди изтичането на срока на предходния договор и да представи в агенцията заверено копие от него най-късно в първия работен ден, следващ деня на застраховането, а за Държавното предприятие "Държавна петролна компания" – съгласно сроковете му за съхраняване.

(3) Договорът за задължителна застраховка на запасите се придружава от договор за задължителна застраховка "Гражданска отговорност" за имуществени и неимуществени вреди, причинени на трети лица в резултат на съхраняване на запасите в складове по чл. 38.

(4) Когато в договорите за застраховка по ал. 2 и 3 е уговорено разсрочено плащане на дължимата премия, задълженото лице или съхранителят е длъжен да представи в агенцията заверено копие от всяко платежно нареждане, удостоверяващо платената към застрахователя премия, в срок до 5 работни дни от плащането.

(5) (Изм. – ДВ, бр. 51 от 2020 г., в сила от 5.06.2020 г., **бр. 65 от 2020 г.**) Складовете, управлявани от Държавното предприятие "Държавна петролна компания", се застраховат за сметка на държавния бюджет.

(6) (Изм. – ДВ, бр. 51 от 2020 г., в сила от 5.06.2020 г., **бр. 65 от 2020 г.**) Държавно предприятие "Държавна петролна компания" е длъжно да разполага с документи, доказващи заплащането на акциза, дължим по Закона за акцизите и данъчните складове, за създадените от него запаси по чл. 2 в складове, които не са лицензирани като данъчни.

(7) Съхранителите на запаси по този закон, притежаващи складове, регистрирани по чл. 38, са длъжни да разполагат с документи, доказващи заплащането или обезпечаването на акциза, дължим по Закона за акцизите и данъчните складове, за съхраняваните при тях запаси от нефт и нефтопродукти.

(8) (Нова – ДВ, бр. 51 от 2020 г., в сила от 5.06.2020 г.) При форсмажорни обстоятелства, които не позволяват разтоварването на количествата нефт, намиращи се на борда на танкери, в акваторията на Република България на разтоварно пристанище (включително рейд и пирс по смисъла на Закона за морските пространства, вътрешните морски пътища и пристанищата на Република България), предназначени за преработка в рафинерия на задължено лице и които може да доведат до нарушаване на производствения процес, тези количества нефт се смятат за запаси за извънредни ситуации от същия вид и количество за срок до 5 календарни дни от деня на настъпване на форсмажорните обстоятелства.

(9) (Нова – ДВ, бр. 51 от 2020 г., в сила от 5.06.2020 г.) При настъпване на обстоятелствата по ал. 8 задълженото лице незабавно писмено уведомява председателя на агенцията по електронен път при условията и по реда на Закона за електронния документ и електронните удостоверителни услуги за предприетите действия и мотивите за тях, както и за номера на склада и количеството нефт в него, за което еквивалентното количество в танкера ще се смята за запас за извънредни ситуации. Към уведомлението се прилагат документи, доказващи форсмажорните обстоятелства, и документи, удостоверяващи вида, количеството и качеството на нефта на борда на танкера, както и за извършен входящ митнически и граничен контрол от съответните органи на разтоварното пристанище.

(10) (Нова – ДВ, бр. 51 от 2020 г., в сила от 5.06.2020 г.) Най-късно в деня след изтичането на срока по ал. 8 задълженото лице привежда запасите си по вид, количество и място на съхранение в съответствие с документите, удостоверяващи създаването и съхраняването им преди настъпването на форсмажорните обстоятелства.

Чл. 31. (1) Съхраняването на запаси от съхранители на територията на страната се урежда с договор и не може да бъде делегирано на други лица. Договорът за съхраняване задължително съдържа:

1. име, адрес по седалище, както и адрес за кореспонденция, телефон, факс, електронен адрес и лице за контакти на съхранителя, икономическия оператор и/или централната структура за управление на запасите на другата държава – членка на Европейския съюз;

2. срок на съхраняване;

3. вид и количество на запасите;

4. местоположение и други данни, индивидуализиращи складовете, където ще се съхраняват запасите.

(2) Всякакви промени в условията за съхраняване, включително удължаване на срока му, се разглеждат като ново делегиране.

Чл. 32. (Изм. и доп. – ДВ, **бр. 65 от 2020 г.**) Контролът относно наличността, движението и състоянието на

запасите, създадени от задължените лица или от Държавното предприятие "Държавна петролна компания", съхранявани в друга държава - членка на Европейския съюз, се осъществява при условия и по ред, договорени между агенцията и компетентните органи на съответните държави.

Чл. 33. (1) В случай че целеви запаси се съхраняват съвместно с други запаси от нефтопродукти, извършването на сливноналивни или други операции с тях не може да води до намаляване количеството на запасите или до тяхното движение.

(2) (Изм. и доп. – ДВ, **бр. 65 от 2020 г.**) Действия по ал. 1 спрямо запаси, съхранявани на територията на страната, се допускат въз основа на разпореждане на председателя на агенцията, след получаване на писмено искане от изпълнителния директор на Държавното предприятие "Държавна петролна компания".

(3) (Изм. – ДВ, бр. 14 от 2015 г., **бр. 65 от 2020 г.**) Действия по ал. 1 спрямо запаси на Държавното предприятие "Държавна петролна компания", съхранявани в друга държава - членка на Европейския съюз, се допускат само след разрешение на председателя на агенцията, предварително съгласувано с министъра на енергетиката.

(4) Действия по ал. 1 спрямо запаси, собственост на друга държава - членка на Европейския съюз, съхранявани на територията на страната, се допускат само след разрешение на компетентните органи на съответната държава членка и/или създадената от нея централна структура за управление на запасите.

Чл. 34. Всеки съхранител е длъжен по всяко време да държи запаса, който е поел задължение да съхранява, да не се разпорежда с него и да го освобождава само след писмено разпореждане на председателя на агенцията.

Чл. 35. (1) При приемане за съхраняване на територията на страната на нефт и нефтопродукти, представляващи запаси по този закон, съхранителят е длъжен да издаде складов запис за влог на нефт и крайни нефтопродукти.

(2) Складовият запис е ценна книга на заповед, с която се доказва влагането на запаси по този закон. Съхранителят издава складов запис за всяко вложено количество до размера на регистрираната си вместимост.

(3) Складов запис, издаден за количества, съхранявани в склад, който не е регистриран по реда на чл. 38, е недействителен.

(4) Складовият запис се издава след вписване в складовия регистър на съответния публичен склад въз основа на сключен писмен договор за влог и се състои от стоков запис и заложен запис.

(5) Двете части на складовия запис по ал. 1 трябва да съдържат освен реквизитите по чл. 577, ал. 2 от Търговския закон и:

1. наименованието "Складов запис за влог на нефт и крайни нефтопродукти";

2. регистрационен номер на склада и дата на вписването му в регистъра на складовете;

3. номер и дата на декларацията за съответствие съгласно Наредбата за изискванията за качеството на течните горива, условията, реда и начина за техния контрол (обн., ДВ, бр. 66 от 2003 г.; изм., бр. 69 и 78 от 2005 г., бр. 40 от 2006 г., бр. 76 от 2007 г., бр. 93 от 2009 г., бр. 36 от 2011 г., бр. 55 и 103 от 2012 г.);

4. срок за пазене на вложените в публичния склад запаси по този закон, вписани в складовия запис.

(6) Складовите регистри на публичните складове за съхраняване на нефт и нефтопродукти по този закон се водят по реда, определен с наредбата по чл. 574, ал. 2 от Търговския закон.

(7) (Изм. – ДВ, бр. 51 от 2020 г., в сила от 5.06.2020 г.) В случай че срокът на складовия запис изтича преди 30 юни на календарната година, следваща годината, в която е определено нивото на запасите за извънредни ситуации на съответното задължено лице на територията на страната, то е длъжно да представи в агенцията складов запис за съхраняване в същия или в друг регистриран по чл. 38 склад за същите по вид и количество запаси не по-късно от 14 дни преди изтичането на срока на предходния складов запис.

(8) В случай че срокът на складовия запис, издаден на икономически оператор и/или централна структура за

управление на запасите на друга държава - членка на Европейския съюз, изтича преди срока, за който е определен неговият запас, издаване на нов складов запис трябва да бъде предварително разрешено от председателя на агенцията и от компетентните органи на другата държава членка преди изтичане срока на предходния складов запис.

(9) Складовият запис, както и неговите съставни части не могат да бъдат джирисвани и количествата нефт и нефтопродукти, представляващи запаси за извънредни ситуации, не могат да служат като гаранция, освен при залог за обезпечаване на банков кредит за закупуване на нефт и нефтопродукти за създаване на определеното на задълженото лице ниво на запаси, като договорът за банковия кредит трябва да бъде сключен преди срока по чл. 17, ал. 1. В случай че е учреден залог върху запаси за извънредни ситуации, те остават в държане на задълженото лице, като заложникът кредитор може да иска от съда тяхната продажба след изтичането на срока по чл. 17, ал. 2. Разпореждане за ползване на запасите за извънредни ситуации се изпълнява незабавно, независимо дали складовият запис за тях е бил джирисан или запасите служат като обезпечение по договор за банков кредит.

(10) Складовият запис се издава по образец, утвърден от председателя на агенцията, и се отпечатва съобразно условията и реда за отпечатване на ценни книжа.

(11) В случай че физическо или юридическо лице загуби качеството си на съхранител по този закон, то е длъжно да върне в агенцията непопълнените и попълнените складови записи в срок до три работни дни от датата на уведомлението за заличаване.

(12) (Изм. – ДВ, бр. 51 от 2020 г., в сила от 5.06.2020 г., **бр. 65 от 2020 г.**) В случай че срокът на застрахователно покритие на застраховка по този закон изтича преди 30 юни на календарната година, следваща годината, в която е определено нивото на запасите за извънредни ситуации на съответните задължени лица, съхранителят, съответно Държавното предприятие "Държавна петролна компания" са длъжни да сключат нов договор за застраховка и да представят в агенцията заверено копие на нов складов запис най-късно в работния ден, следващ деня на застраховането. Същото задължение съхранителят, съответно Държавното предприятие "Държавна петролна компания" имат и относно запасите, които съхраняват за икономически оператори или централна структура за управление на запасите на друга държава - членка на Европейския съюз, за целия период, за който са определени техните запаси.

Чл. 36. (1) (Доп. – ДВ, **бр. 65 от 2020 г.**) Задължените лица, Държавното предприятие "Държавна петролна компания" и съхранителите на нефт и нефтопродукти са длъжни да уведомяват председателя на агенцията в 14-дневен срок за:

1. всяко извършено преобразуване - вливане, сливане, разделяне или отделяне, за сделки с предприятие, както и при промяна на правната форма или промени в управителните органи на юридическото лице;

2. всички промени относно седалището, адреса на управление, адреса и лицата за кореспонденция.

(2) (Изм. – ДВ, бр. 85 от 2017 г., доп., **бр. 65 от 2020 г.**) Съхранителите на нефт и нефтопродукти, които са регистрирали складове по реда на чл. 38, както и Държавното предприятие "Държавна петролна компания", са длъжни да уведомяват председателя на агенцията за всеки случай на влагане и изтегляне на запаси по този закон. Уведомлението се отправя писмено или по електронен път, подписано с усъвършенстван електронен подпис, усъвършенстван електронен подпис, основан на квалифицирано удостоверение за електронни подписи, или квалифициран електронен подпис, съгласно изискванията на Регламент (ЕС) № 910/2014 на Европейския парламент и на Съвета от 23 юли 2014 г. относно електронната идентификация и удостоверителните услуги при електронни трансакции на вътрешния пазар и за отмяна на Директива 1999/93/ЕО (ОВ, L 257/73 от 28 август 2014 г.), наричан по-нататък "Регламент (ЕС) № 910/2014", и на Закона за електронния документ и електронните удостоверителни услуги най-късно в работния ден, следващ деня на изтеглянето или влагането.

(3) Към уведомлението за влагане се прилага заверено копие на договор за застраховка на вложеното количество гориво със срок на действие, не по-кратък от срока на съхраняване по складовия запис.

(4) (Доп. – ДВ, **бр. 65 от 2020 г.**) Съхранителите и Държавното предприятие "Държавна петролна компания" са длъжни да уведомяват председателя на агенцията в срок три работни дни за всяко извършено от тях

разпореждане със складовете, които са регистрирани по реда на чл. 38, включително при сделка с предприятието, в което са включени.

(5) (Доп. – ДВ, **бр. 65 от 2020 г.**) Задължените лица, Държавното предприятие "Държавна петролна компания", икономическите оператори, централните структури за управление на запасите и съхранителите не могат да преместват запаси по този закон от един склад в друг склад, регистриран по чл. 38, освен:

1. при заличаване на регистрацията на склад;
2. с писмено разрешение от председателя на агенцията въз основа на мотивирано писмено искане;
3. в случай на бедствие, авария или друго непредвидимо събитие, което може да доведе до унищожаване или повреждане на нефт и нефтопродукти, за което незабавно се уведомява председателят на агенцията; за всяко преместване се издава нов складов запис и се отправя уведомление за влагане и изтегляне на нефта и нефтопродуктите по реда на ал. 2.

(6) (Изм. – ДВ, бр. 14 от 2015 г., бр. 85 от 2017 г.) Министърът на енергетиката или определено от него длъжностно лице уведомява председателя на агенцията за всеки случай на ползване на запасите от нефтопродукти от енергийните предприятия по чл. 85, ал. 1 и чл. 128 от Закона за енергетиката и за сроковете на тяхното възстановяване. Уведомлението се отправя писмено или по електронен път, подписано с усъвършенстван електронен подпис, усъвършенстван електронен подпис, основан на квалифицирано удостоверение за електронни подписи, или квалифициран електронен подпис, съгласно изискванията на Регламент (ЕС) № 910/2014 и на Закона за електронния документ и електронните удостоверителни услуги най-късно два работни дни след изтеглянето.

Чл. 37. (1) Количествата нефт и нефтопродукти по този закон трябва да отговарят по качество на изискванията на нормативните актове, на българските и на европейските стандарти.

(2) (Изм. – ДВ, **бр. 65 от 2020 г.**) При промяна на изискванията за качеството на съхраняваните нефт и нефтопродукти, при възстановяване след разпореждане за ползване или при обновяване задължените лица, съхранителите и Държавното предприятие "Държавна петролна компания" са длъжни да влагат количества до достигане на определените нива с качество съгласно съответните изисквания.

(3) (Доп. – ДВ, **бр. 65 от 2020 г.**) Задължените лица и Държавното предприятие "Държавна петролна компания" обновяват създадените от тях запаси за извънредни ситуации без нарушаване на нивата след съгласуване с председателя на агенцията и го доказват със съответните документи, като при необходимост се извършва и проверка на място от служителите по чл. 55, ал. 4.

(4) (Изм. – ДВ, **бр. 65 от 2020 г.**) Обновяването на запасите, създавани и съхранявани от Държавното предприятие "Държавна петролна компания", се извършва съобразно сроковете за съхраняване и показателите за качество на горивата, като:

1. (изм. – ДВ, **бр. 65 от 2020 г.**) за количествата, съхранявани в петролни бази, управлявани от Държавното предприятие "Държавна петролна компания", се издава заповед от изпълнителния директор на предприятието;
2. (изм. – ДВ, **бр. 65 от 2020 г.**) за количествата, съхранявани извън петролните бази, управлявани от Държавното предприятие "Държавна петролна компания", се извършва от съхранителите и се доказва със съответните документи.

(5) При обновяване на целеви запаси се допуска временно намаление на количествата за срок не по-дълъг от един месец.

Чл. 38. (1) Регистрирането на складове се извършва въз основа на подадено искане за регистрация на склад за съхраняване на запаси от нефт и нефтопродукти, като се заплащат държавни такси по тарифа, одобрена от Министерския съвет.

(2) Искането за регистрация на склад, в който могат да се съхраняват запаси от нефт и нефтопродукти, се подава от лицето, което желае да бъде съхранител, до председателя на агенцията и се придружава от:

1. нотариален акт или друг документ за вещни права върху склада, или нотариално заверен договор за наем със

срок на действие, не по-кратък от 18 календарни месеца от датата на подаване на искането - в случай че лицето, което желае да бъде съхранител, ползва склада по договор за наем;

2. документи, удостоверяващи съответствието на склада с общите изисквания, по образец, утвърден от председателя на агенцията;

3. декларация по утвърден образец за наличие на планове за действие за ликвидиране на пожари и аварии, съгласувани с органите на Главна дирекция "Пожарна безопасност и защита на населението";

4. декларация по утвърден образец за осигурен запас гасителни средства;

5. справка по утвърден образец за професионалната квалификация и опит на лицата, които ще работят в склада, както и за заеманата от тях длъжност;

6. копие на положително решение по оценка на въздействие върху околната среда или на решение да не се извършва оценка на въздействие върху околната среда;

7. декларация по утвърден образец за наличието на разрешително по чл. 104, ал. 1 от Закона за опазване на околната среда;

8. копие на удостоверение за вписване и заверка на складов регистър на публичен склад съгласно изискванията, определени с наредбата по чл. 574, ал. 2 от Търговския закон;

9. заверено копие на договора за имуществена застраховка на склада, за който е подадено искане за регистрация по реда на този закон;

10. декларация по утвърден образец, че лицето, което желае да бъде съхранител, не е в производство по несъстоятелност или ликвидация; декларацията съдържа информация за актуалното състояние по търговския регистър на лицето и за единния му идентификационен код;

11. удостоверение, че лицето, което ще бъде съхранител, няма задължения по смисъла на чл. 87, ал. 6 от Данъчно-осигурителния процесуален кодекс;

12. декларация по утвърден образец от председателя на агенцията относно проектната, действителната, неоперативната и резервната вместимост на склада и вида на продукта, който ще се съхранява;

13. нотариално заверено пълномощно - в случай че подалят искането е упълномощено лице;

14. технологична схема, на която са обозначени номерата на складовете и технологичните обвързки между тях;

15. документ за платена такса;

16. (нова – ДВ, бр. 62 от 2018 г., в сила от 28.01.2019 г.) копие от удостоверение за осъществяване на икономическа дейност по чл. 2, ал. 1, т. 3 от Закона за административното регулиране на икономическите дейности, свързани с нефт и продукти от нефтен произход или копие от лиценз за управление на данъчен склад или удостоверение за регистрация на получател, по смисъла на Закона за акцизите и данъчните складове.

(3) Имуствената застраховка на склада осигурява покритие най-малко срещу рисковете по раздел II, буква А, т. 8 и 9 от Кодекса за застраховането, като договорът за застраховка на склада освен определеното по Кодекса за застраховането съдържа задължително съдържа идентификация на склада, включваща номера му по технологична схема на складовата база. Срокът на застраховката не може да бъде по-кратък от 18 месеца с начална дата не по-късно от датата на подаване на искането за регистрация на склада. Договорът за застраховка се подновява не по-късно от 10 работни дни преди изтичането на застрахователното покритие по него. Съхранителят е длъжен да предостави в агенцията заверено копие от подновения договор в срок до 5 работни дни от сключването му.

(4) Когато в договора за имуществена застраховка на склада е уговорено разсрочено плащане на дължимата премия, съхранителят е длъжен да представи в агенцията заверено копие от всяко платежно нареждане, удостоверяващо платената към застрахователя премия, в срок до 5 работни дни от плащането.

(5) Документите по ал. 2, т. 1, 10 и 11 се представят и от собственика на склада - в случай че съхранителят не е

собственик.

(6) Не се допуска в склад, регистриран за определен вид продукт, съхраняването на друг вид продукт, различен от този по регистрацията.

Чл. 39. (1) Председателят на агенцията може със заповед да заличи регистрацията по чл. 38:

1. ако са представени неверни данни, които са послужили като основание за регистрацията;
2. когато съхранител е обявен в ликвидация или спрямо него е открито производство по несъстоятелност;
3. когато при проверка се установи, че складът не отговаря на общите изисквания по чл. 8, ал. 2, т. 4 или на друг нормативен акт;
4. при други нарушения на този закон или на други нормативни актове, уреждащи съхраняването на нефт и нефтопродукти;
5. (нова – ДВ, бр. 62 от 2018 г., в сила от 28.01.2019 г.) в случай на постъпило в Агенцията уведомление по чл. 23, ал. 4 от Закона за административното регулиране на икономическите дейности, свързани с нефт и продукти от нефтен произход.

(2) Председателят на агенцията със заповед изменя вписаните в регистъра на складовете данни при настъпили промени в обстоятелствата по чл. 38, когато те не са в нарушение на закона. При подаване на искане за промяна на данните в регистъра на складовете се дължи държавна такса в размер, определен с тарифата по чл. 38, ал. 1 за извършените вписвания и се издава ново удостоверение в зависимост от характера на настъпилите промени.

(3) В случай на заличаване на регистрация на склад задълженото лице е длъжно в 30-дневен срок от уведомяването по реда на чл. 61 от Административнопроцесуалния кодекс за заповедта да вложи количествата запаси за извънредни ситуации в друг склад, регистриран по реда на чл. 38.

(4) Заповедта за заличаване на регистрация на склад се мотивира и подлежи на обжалване по реда на Административнопроцесуалния кодекс, като жалбата не спира нейното изпълнение.

Глава шеста

ПРОВЕРКИ НА ГОТОВНОСТТА ЗА ИЗВЪНРЕДНИ СИТУАЦИИ И ПРОЦЕДУРИ ПРИ ИЗВЪНРЕДНИ СИТУАЦИИ

Раздел I

Проверки на готовността за извънредни ситуации

Чл. 40. (1) Председателят на агенцията съгласува времето и обема на проверки на готовността за извънредни ситуации с органите на Европейската комисия и с упълномощени представители на Координационната група за нефта и нефтопродуктите, ако такива са определени за участие в проверката. Председателят на агенцията уведомява своевременно Министерския съвет за всяка предстояща проверка.

(2) Председателят на агенцията определя длъжностни лица, имащи достъп до всички документи, регистри и места за съхраняване на запасите, които да оказват съдействие за извършване на проверката.

(3) В 7-дневен срок от обявяването на проверката председателят на агенцията представя на Европейската комисия или на упълномощените от нея длъжностни лица информация относно местонахождението на запасите за извънредни ситуации и на целевите запаси.

(4) (Доп. – ДВ, бр. 65 от 2020 г.) Служителите на агенцията Държавното предприятие "Държавна петролна компания", задължените лица и съхранителите са длъжни да предоставят достъп на проверяващите лица до всички документи, регистри, създавани и съхранявани по този закон, както и до местата за съхраняване на запасите.

(5) Лицата по ал. 2 при извършване на проверките предприемат необходимите мерки за защита на личните данни на проверяваните лица и са длъжни да не разгласяват обстоятелства и факти, представляващи търговска тайна, които са им станали известни при или по повод на проверките.

Раздел II

Процедури при извънредни ситуации и ползване на запасите

Чл. 41. (1) Запасите по този закон се ползват:

1. при затрудняване на доставките или при значимо прекъсване на снабдяването в страната;
2. по препоръка на Европейската комисия във връзка със затрудняване на доставките или значимо прекъсване на снабдяването в една или повече държави - членки на Европейския съюз, или във връзка с влязло в сила решение на Международната агенция по енергетика за отпускане на запаси;
3. при криза от местен характер.

(2) Запасите по този закон не могат да се ползват преди провеждането на консултациите по чл. 44, ал. 3, освен в случаите по ал. 1, т. 3.

Чл. 42. (1) (Изм. – ДВ, бр. 14 от 2015 г.) Председателят на агенцията съгласувано с министъра на енергетиката предлага за утвърждаване от Министерския съвет на План за намеса при извънредни ситуации, наричан по-нататък "План за намеса".

(2) Планът за намеса се привежда в изпълнение при всеки отделен случай на затрудняване на доставките или значимо прекъсване на снабдяването с нефт и нефтопродукти в страната или в друга държава - членка на Европейския съюз, при влязло в сила решение на Международната агенция по енергетика за отпускане на запаси или решение на Министерския съвет при криза от местен характер.

Чл. 43. В случай на извънредна ситуация по чл. 42, ал. 2 председателят на агенцията може да изисква за определен период от време ежедневна писмена информация от:

1. задължените лица за текущото състояние на:
 - а) (изм. – ДВ, бр. 51 от 2020 г., в сила от 5.06.2020 г.) осъществявания от тях внос и вътрешнообщностни пристигания на енергийни продукти по приложение А, глава 3.4 от Регламент (ЕО) № 1099/2008 и тежките горива;
 - б) произведените тежки горива и нефтопродукти по чл. 2, ал. 1;
 - в) реализираните на националния пазар количества горива по букви "а" и "б";

2. (Изм. – ДВ, бр. 51 от 2020 г., в сила от 5.06.2020 г.) Агенция "Митници" за количествата енергийни продукти по приложение А, глава 3.4 от Регламент (ЕО) № 1099/2008 и тежки горива, попадащи в обхвата на глава 27 и глава 29 от Комбинираната номенклатура, по кодове, постъпващи на територията на страната от внос и вътрешнообщностни пристигания;

3. (Изм. – ДВ, бр. 51 от 2020 г., в сила от 5.06.2020 г.) Националната агенция за приходите за реализираните на националния пазар количества енергийни продукти по приложение А, глава 3.4 от Регламент (ЕО) № 1099/2008 и тежки горива.

Чл. 44. (1) (Изм. – ДВ, бр. 14 от 2015 г., бр. 51 от 2020 г., в сила от 5.06.2020 г.) При установяване на признаци за затрудняване или значимо прекъсване на снабдяването с енергийни продукти по приложение А, глава 3.4 от Регламент (ЕО) № 1099/2008 и тежки горива в страната председателят на агенцията съгласувано с министъра на енергетиката уведомява Министерския съвет.

(2) (Изм. – ДВ, бр. 14 от 2015 г.) Министърът на енергетиката отправя искане до Европейската комисия за свикване на консултации в рамките на Координационната група за нефт и нефтопродуктите.

(3) В консултациите участват председателят на агенцията и/или друг служител на агенцията, определен за представляващ Република България в Координационната група за нефта и нефтопродуктите. Консултациите може да се проведат на място, определено от Европейската комисия, и/или по електронен път.

(4) (Изм. – ДВ, бр. 14 от 2015 г.) За резултатите от проведените консултации председателят на агенцията уведомява министъра на енергетиката, който докладва на Министерския съвет, и при необходимост предлага да се приеме решение за:

1. въвеждане ограничения на потреблението на нефтопродукти в страната;
2. отпускане на запаси по този закон в съответствие с изчисления недостиг съгласувано с председателя на агенцията;
3. приоритетно разпределяне на нефтопродукти за определени групи потребители съгласувано с председателя на агенцията.

Чл. 45. (Изм. – ДВ, бр. 14 от 2015 г.) Министерският съвет по предложение на министъра на енергетиката може да приеме решение за предприемане на мерки по чл. 44, ал. 4, включително за намаляване на запасите под определените нива, и преди приключване на консултациите в Координационната група по нефта и нефтопродуктите при особено извънредни ситуации или за справяне с криза от местен характер, за което незабавно уведомява Европейската комисия.

Чл. 46. (1) (Изм. – ДВ, бр. 14 от 2015 г.) При възникване на извънредна ситуация в рамките на Европейския съюз, по препоръка от Европейската комисия и/или при влязло в сила решение на Международната агенция по енергетика за отпускане на запаси, включително въвеждане на допълнителни мерки за ограничаване на потреблението, председателят на агенцията уведомява незабавно министъра на енергетиката, който незабавно предлага на Министерския съвет да приеме решение.

(2) При препоръка от Европейската комисия и/или при влязло в сила решение на Международната агенция по енергетика за отпускане на запаси се забранява прилагането на мерки, възпрепятстващи преместването и транспортирането на целеви запаси и/или запаси за извънредни ситуации, които са собственост на други държави - членки на Европейския съюз. За такива запаси се предприемат всички мерки за безпрепятствено транспортиране през територията на страната и до граничните пунктове на Република България.

(3) В случай на постъпило искане за транспортиране на запаси за извънредни ситуации и/или целеви запаси - собственост на други държави - членки на Европейския съюз, агенцията взаимодейства с техните компетентни органи по повод количествата, вида на запасите и транспорта, с който ще бъде осъществено превозването им през територията на страната до граничните пунктове на Република България.

(4) Агенцията предоставя информацията по ал. 3 на Министерството на транспорта, информационните технологии и съобщенията, Министерството на вътрешните работи и Агенция "Митници" за предприемане на действия по безпрепятствено транспортиране на запасите до граничните пунктове на Република България.

Чл. 47. Европейската комисия незабавно писмено се уведомява при всички случаи на ползване на запаси. Уведомяването се извършва по ред, определен от Министерския съвет, като включва информация за:

1. причините, наложили ползването;
2. датата, на която запасите са били намалени под достигнатите нива;
3. мерките, които се предвиждат за възстановяване на запасите до нивата, достигнати преди разпореждането за ползване.

Чл. 48. (1) (Изм. – ДВ, бр. 65 от 2020 г.) По решение на Министерския съвет за отпускане на запаси за ползване председателят на агенцията издава общо и индивидуални разпореждания за ползването на запаси за извънредни ситуации на задължените лица и/или Държавното предприятие "Държавна петролна компания".

(2) (Изм. – ДВ, бр. 65 от 2020 г.) С разпореждането за ползване на запаси за извънредни ситуации техните количества временно се намаляват под определените нива.

(3) (Доп. – ДВ, **бр. 65 от 2020 г.**) Разпорежданията за ползване са задължителни за Държавното предприятие "Държавна петролна компания" и всички задължени лица и съхранители. Когато разпореждането включва запаси, съхранявани на територията на други държави - членки на Европейския съюз, председателят на агенцията изпраща преписи от него на съответните икономически оператори и/или на централни структури за управление на запасите.

(4) Разпореждането за ползване на запаси за извънредни ситуации е административен акт, който освен реквизитите по Административнопроцесуалния кодекс включва и количеството на нефта и/или количеството и вида на нефтопродуктите, за които то се издава, както и срока за отпускането им на пазара. Разпореждането не подлежи на обжалване, влиза в сила от датата на издаването му и подлежи на незабавно изпълнение.

(5) (Изм. – ДВ, **бр. 65 от 2020 г.**) Изпълнението на разпорежданията за ползване на запаси за извънредни ситуации се контролира от длъжностните лица по чл. 55, ал. 4 по документи и/или на място.

Чл. 49. (Изм. – ДВ, бр. 14 от 2015 г., **бр. 65 от 2020 г.**) При промяна на обстоятелствата председателят на агенцията съгласувано с министъра на енергетиката може да отмени или измени разпорежданията за ползване.

Чл. 50. Запасите от нефт и нефтопродукти, създавани и съхранявани по този закон, се използват в следната поредност:

1. запаси за извънредни ситуации, създавани и съхранявани от задължените лица;
2. (изм. – ДВ, **бр. 65 от 2020 г.**) запаси за извънредни ситуации, създавани и съхранявани от Държавното предприятие "Държавна петролна компания" след изчерпване на запасите по т. 1;
3. целеви запаси.

Чл. 51. (1) (Доп. – ДВ, **бр. 65 от 2020 г.**) Запасите за извънредни ситуации на задължените лица и Държавното предприятие "Държавна петролна компания" се ползват съобразно разпореждането на председателя на агенцията по чл. 48.

(2) (Доп. – ДВ, **бр. 65 от 2020 г.**) Задължените лица и Държавното предприятие "Държавна петролна компания" са длъжни:

1. незабавно да предприемат действия за ползване на всички посочени в разпореждането видове и количества запаси;
2. да организират транспортирането и предоставянето на вътрешния пазар на запасите;
3. да удостоверяват пред агенцията със съответните документи действията по т. 1 и 2 в срок до три работни дни от предприемането им.

(3) (Доп. – ДВ, **бр. 65 от 2020 г.**) Запасите, създадени и съхранявани от задължените лица и Държавното предприятие "Държавна петролна компания", се продават на едро или на крайни потребители на пазарен принцип.

Чл. 52. Задължено лице, което не изпълни задължението си по чл. 51, ал. 2, т. 1, дължи на агенцията обезщетение, представляващо равностойността на запасите, за които не е предприело действия за ползване. Обезщетението се изчислява по пазарни цени към датата на издаване на разпореждането.

Раздел III

Възстановяване на запасите

Чл. 53. (1) (Изм. – ДВ, бр. 51 от 2020 г., в сила от 5.06.2020 г., доп., **бр. 65 от 2020 г.**) При нормализиране на доставките на енергийни продукти по приложение А, глава 3.4 от Регламент (ЕО) № 1099/2008 и тежки горива на територията на страната и/или по препоръка на Европейската комисия председателят на агенцията издава общо и индивидуални разпореждания за възстановяване на отпуснатите за ползване количества запаси за извънредни ситуации на задължените лица и Държавното предприятие "Държавна петролна компания" до определените им нива. Разпорежданията за възстановяване са задължителни за всички задължени лица и

Държавното предприятие "Държавна петролна компания".

(2) Разпореждането за възстановяване на запасите за извънредни ситуации е административен акт, който освен реквизитите по Административнопроцесуалния кодекс включва и количеството на нефта и/или количеството и вида на нефтопродуктите, за които то се издава, както и крайния срок за достигане на определените им нива.

(3) Изпълнението на разпорежданията за възстановяване до определените им нива на запаси за извънредни ситуации се контролира от длъжностните лица по чл. 55 по документи и/или на място.

(4) (Изм. – ДВ, **бр. 65 от 2020 г.**) Възстановяването на отпуснати за ползване запаси, управлявани от Държавното предприятие "Държавна петролна компания", се извършва с решение на Министерския съвет, въз основа на което се издава разпореждане за възстановяване от председателя на агенцията.

(5) (Изм. – ДВ, **бр. 65 от 2020 г.**) Председателят на агенцията информира Европейската комисия за издаването на разпореждания за възстановяване на запаси, както и за тяхното изпълнение.

Чл. 54. Задължено лице, което не изпълни разпореждане за възстановяване на запасите до определените им нива, дължи на агенцията обезщетение, представляващо равностойността на невъзстановените количества нефтопродукти. Обезщетението се изчислява по пазарни цени към датата на издаване на разпореждането.

Глава седма

КОНТРОЛ ВЪРХУ СЪЗДАВАНЕТО, СЪХРАНЯВАНЕТО, ОБНОВЯВАНЕТО, ПОЛЗВАНЕТО И ВЪЗСТАНОВЯВАНЕТО НА ЗАПАСИТЕ ОТ НЕФТ И НЕФТОПРОДУКТИ

Чл. 55. (1) (Доп. – ДВ, **бр. 65 от 2020 г.**) Председателят на агенцията осъществява контрол върху задължените лица, Държавното предприятие "Държавна петролна компания" и съхранителите на нефт и нефтопродукти, притежаващи регистрирани складове по чл. 38, относно изпълнението на задълженията им по създаването, съхраняването, обновяването, ползването и възстановяването на запасите по този закон.

(2) Председателят на агенцията осъществява контрол върху съхраняването на територията на страната на запаси на икономически оператори и централни структури за управление на запасите на други държави - членки на Европейския съюз, при условия и по ред, съгласувани с компетентните органи на съответните държави.

(3) (Изм. – ДВ, **бр. 65 от 2020 г.**) Председателят на агенцията осъществява контрол върху съхраняването в други държави - членки на Европейския съюз, на запаси на Държавното предприятие "Държавна петролна компания" и на задължените лица при условия и по ред, съгласувани с компетентните органи на съответните държави.

(4) При осъществяване на контролните си функции председателят на агенцията се подпомага от служители на агенцията, определени с негова заповед.

(5) (Нова – ДВ, **бр. 65 от 2020 г.**) Контрол върху задължените лица, Държавното предприятие "Държавна петролна компания" и съхранителите на нефт и нефтопродукти, притежаващи регистрирани складове по чл. 38, по отношение поддържане в съответното количество на запасите по този закон в данъчни складове по смисъла на Закона за акцизите и данъчните складове се осъществява и от митнически служители, определени със заповед на директора на Агенция "Митници". При констатации, съдържащи данни за извършено нарушение по този закон, директорът на Агенция "Митници" незабавно уведомява председателя на Държавна агенция "Държавен резерв и военновременни запаси".

Чл. 56. (1) При изпълнението на контролните си функции на територията на страната служителите по чл. 55, ал. 4 имат право:

1. на свободен достъп в обектите, където се съхраняват запаси по този закон, включително в данъчни складове по смисъла на Закона за акцизите и данъчните складове;

2. да изискват документи, данни, сведения, справки и други носители на информация от контролираните лица;

3. да проверяват отчетността на контролираните обекти;
4. да осъществяват предвидените от закона действия по обезпечаването на доказателства, включително да запечатват складовете, в които се съхраняват или следва да се съхраняват запаси;
5. да извършват насрещни проверки;
6. да изискват от трети лица сведения и документи, необходими за извършване на насрещните проверки;
7. да изискват писмени обяснения от проверяваните лица;
8. да ползват вещи лица, с които се сключва договор за възлагане на експертиза;
9. да издават задължителни предписания и да следят за изпълнението им.

(2) При осъществяване на правомощията си служителите по чл. 55, ал. 4 взаимодействат със съответните органи на Агенция "Митници" и Националната агенция за приходите при условия и по ред, определени със съвместна инструкция на министъра на финансите и председателя на агенцията. При необходимост може да бъдат привлечени експерти и специалисти от други държавни органи, както и да се осъществява взаимодействие с компетентните органи на другите държави - членки на Европейския съюз.

(3) (Изм. – ДВ, **бр. 65 от 2020 г.**) Органите на Министерството на вътрешните работи оказват съдействие на служителите по чл. 55, ал. 4 и 5 при осъществяване на контролните им функции, включително за издирване и връчване на документи на законни представители на проверяваните лица.

(4) (Изм. – ДВ, бр. 51 от 2020 г., в сила от 5.06.2020 г.) При извършване на проверка по писмено искане на председателя на агенцията съответните държавни органи са длъжни да предоставят данни относно въведените на територията на страната при режим на внос или от вътрешнообщностни пристигания количества енергийни продукти по приложение А, глава 3.4 от Регламент (ЕО) № 1099/2008 и тежки горива, обема и вида на продажбите, осъществени от проверяваното лице, както и всяка друга информация, необходима за определяне на задълженията на проверяваното лице.

(5) (Доп. – ДВ, **бр. 65 от 2020 г.**) Проверките от служителите по чл. 55, ал. 4 се назначават и извършват по ред, определен с наредба на председателя на агенцията.

(6) (Нова – ДВ, **бр. 65 от 2020 г.**) Митническите служители по чл. 55, ал. 5 извършват проверките в съответствие с разпоредбите на чл. 102, 103 и 104 от Закона за акцизите и данъчните складове. Проверките се назначават по ред, определен със заповед на директора на Агенция "Митници".

(7) (Нова – ДВ, **бр. 65 от 2020 г.**) Държавна агенция "Държавен резерв и военновременни запаси" предоставя на Агенция "Митници" необходимата информация за изпълнение на контролните й правомощия по този закон.

Чл. 57. (1) (Изм. и доп. – ДВ, **бр. 65 от 2020 г.**) При извършване на проверка служителите по чл. 55, ал. 4 и 5 могат да предприемат мерки за обезпечаване на доказателства чрез извършване на опис на материалните активи и ценности или чрез изземване с опис на документи и други носители на информация. В случаите, когато няма други възможности за обезпечаване, те могат временно да запечатват складове, работилници и други обекти, свързани с дейността, за срок до 24 часа, а с писмено разрешение на председателя на агенцията съответно от директора на Агенция "Митници" - до 72 часа.

(2) За запечатването по ал. 1 се съставя протокол, в който се посочват датата и часът на извършване на действията, конкретните действия по запечатването, фактическите и правните основания за прилагането на мярката, срокът на прилагането й, както и пред кой орган и в какъв срок тя може да се обжалва. Препис от протокола се предоставя на проверяваното лице.

(3) (Доп. – ДВ, **бр. 65 от 2020 г.**) Мерките може да се обжалват в тридневен срок пред председателя на агенцията, съответно директора на Агенция "Митници", който се произнася с решение най-късно в деня, следващ деня на постъпване на жалбата. Председателят на агенцията, съответно директорът на Агенция "Митници" може да потвърди, измени или отмени мерките и сроковете, за което жалбоподателят се уведомява в същия ден.

(4) (Изм. – ДВ, бр. 77 от 2018 г., в сила от 1.01.2019 г., доп., **бр. 65 от 2020 г.**) Решението на председателя на агенцията съответно на директора на Агенция "Митници" може да се обжалва в 7-дневен срок пред съответния административен съд по реда на Административнопроцесуалния кодекс, като жалбата не спира изпълнението на мерките, освен ако съдът постанови друго. Съдът се произнася в закрито заседание в 14-дневен срок с определение, което не подлежи на обжалване.

Чл. 58. (1) (Предишен текст на чл. 58 - ДВ, **бр. 65 от 2020 г.**) За резултатите от проверките се изготвя констативен протокол. Когато констатациите съдържат данни за извършено нарушение по този закон, служител, определен по реда на чл. 55, ал. 4, съставя акт за установяване на административно нарушение.

(2) (Нова – ДВ, **бр. 65 от 2020 г.**) При констатиране на нарушения по чл. 30, ал. 1, чл. 33, ал. 1 и 2, чл. 34, чл. 35, ал. 1, чл. 36, ал. 5 и чл. 38, ал. 6 при осъществяване на контрола по чл. 55, ал. 5 митническите служители съставят акт за установяване на административно нарушение.

Чл. 59. (1) Актът за установяване на административното нарушение се съставя в писмена форма в 14-дневен срок от приключването на проверката по реда на Закона за административните нарушения и наказания и трябва да съдържа:

1. име и длъжност на съставителя;
2. номера и датата на съставяне на акта;
3. данните за проверяваното лице;
4. фактическите и правните основания за издаване на акта;
5. дата или период на извършване на нарушението;
6. описание на нарушението и обстоятелствата, при които то е било извършено;
7. законовите разпоредби, които са нарушени;
8. обяснения или възражения на нарушителя, ако е направил такива;
9. опис на приложените доказателства и иззетите документи и вещи;
10. подпис на лицето, съставило акта;
11. имената и точните адреси на свидетелите, единния им граждански номер;
12. дата на получаване на акта и подпис на лицето, което го е получило;
13. информация за претърпени имуществени вреди от нарушението.

(2) Фактическите и правните основания по ал. 1, т. 4 са мотивите на акта за установяване на нарушение.

(3) Екземпляр от акта за установяване на нарушение се връчва на нарушителя по реда на Закона за административните нарушения и наказания.

(4) (Изм. – ДВ, **бр. 65 от 2020 г.**) Събраните в хода на проверката доказателства са неразделна част от акта за установяване на нарушението. Оригиналите на събраните писмени доказателства се прилагат към екземпляра от акта за установяване на нарушение, предназначен за Държавна агенция "Държавен резерв и военновременни запаси", съответно за Агенция "Митници", а копията от тях се прилагат към екземпляра, предназначен за проверяваното лице.

(5) Когато нарушителят не се яви за съставяне на акт за установяване на нарушение, актът се съставя в негово отсъствие и се изпраща за връчване от органите на съответната община или кметство, които са длъжни да уведомят нарушителя срещу разписка за депозирания акт и в 14-дневен срок от датата на получаването му да го връчат. При неявяване на нарушителя актът се подписва от оправомощено длъжностно лице от кмета на общината или кметството и не се връчва.

(6) (Изм. – ДВ, **бр. 65 от 2020 г.**) В случай че нарушителят не може да бъде открит на посочения адрес, актът за установяване на административно нарушение се връща в Държавна агенция "Държавен резерв и военновременни запаси", съответно в Агенция "Митници" неоформен, като се посочват обстоятелствата, поради които нарушителят не е открит.

(7) (Изм. – ДВ, **бр. 65 от 2020 г.**) След връщането на акта председателят или заместник-председателят на Държавна агенция "Държавен резерв и военновременни запаси", съответно директорът на Агенция "Митници" или оправомощено от него лице издава наказателно постановление, което влиза в сила от деня на издаването му и се връчва по реда на Закона за административните нарушения и наказания.

Глава осма

АДМИНИСТРАТИВНО НАКАЗАТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

Чл. 60. (Изм. – ДВ, бр. 51 от 2020 г., в сила от 5.06.2020 г.) (1) На задължено лице, което не представи справка-декларация в срока по чл. 4, ал. 1 или предостави невярна информация, се налага имуществена санкция в размер на 1000 лв.

(2) На лице, което не представи справка-декларация в срока по чл. 4, ал. 2 или предостави невярна информация в справка-декларацията, се налага имуществена санкция от 2000 лв.

Чл. 61. (1) (Изм. – ДВ, бр. 51 от 2020 г., в сила от 5.06.2020 г.) Който не представи информация по чл. 36, ал. 1 - 4 или предостави невярна, неточна или непълна информация, се наказва с глоба, а на едноличните търговци и юридическите лица се налага имуществена санкция от 1000 до 10 000 лв. Когато нарушението е извършено повторно, наказанието е глоба, съответно имуществена санкция в размер от 2000 до 10 000 лв.

(2) Задължено лице, което не изпълни задълженията си по чл. 43, т. 1 или предостави невярна, неточна или непълна информация, се наказва с глоба, а на едноличните търговци и юридическите лица се налага имуществена санкция от 500 до 5000 лв. Когато нарушението е извършено повторно, наказанието е глоба, съответно имуществена санкция в размер от 1000 до 5000 лв.

Чл. 62. (Изм. – ДВ, бр. 51 от 2020 г., в сила от 5.06.2020 г.) (1) На лице, което не изпълни задължението по чл. 17, ал. 1, се налага имуществена санкция в размер на 500 лв. на тон върху количествата несъздадени запаси.

(2) На лице, което не изпълни задължение по чл. 17, ал. 2, чл. 24, ал. 4 – 6 или чл. 39, ал. 3, се налага имуществена санкция в размер на 500 лв. на тон върху количествата запаси, предмет на нарушението.

Чл. 63. Който наруши разпоредбите на чл. 24, ал. 2, т. 3 и ал. 3, чл. 30, ал. 1 и 2 и чл. 35, ал. 9, се наказва с глоба, а на едноличните търговци и юридическите лица се налага имуществена санкция от 15 000 до 150 000 лв.

Чл. 64. (1) Съхранител, който наруши разпоредбите на чл. 34, се наказва с глоба, а на едноличните търговци и юридическите лица се налага имуществена санкция от 20 000 до 200 000 лв.

(2) (Изм. – ДВ, бр. 51 от 2020 г., в сила от 5.06.2020 г.) Съхранител, който делегира съхраняване на запаси, които са му били делегирани по реда на чл. 18, ал. 1 и 6, се наказва с глоба, а на едноличните търговци и юридическите лица се налага имуществена санкция от 20 000 до 200 000 лв.

(3) Съхранител, който не изпълни или допусне да не бъдат изпълнени задълженията по чл. 35, ал. 1 и чл. 38, ал. 6, се наказва с глоба или с имуществена санкция от 500 до 1000 лв.

Чл. 65. Който наруши разпоредбите на чл. 33, ал. 1 и 2, се наказва с глоба, а на едноличните търговци и юридическите лица се налага имуществена санкция от 10 000 до 150 000 лв.

Чл. 66. Който не изпълни или допусне да не бъде изпълнено задължението по чл. 37, ал. 1 и 2, се наказва с глоба, а на едноличните търговци и юридическите лица се налага имуществена санкция от 15 000 до 150 000 лв.

Чл. 67. Който не изпълни задълженията по чл. 35, ал. 7 и 11, се наказва с глоба от 500 до 5000 лв., а на

едноличните търговци и юридическите лица се налага имуществена санкция от 1000 до 10 000 лв.

Чл. 68. (1) Който не изпълни задълженията по чл. 9, ал. 4 и чл. 37, ал. 3, се наказва с глоба от 500 до 2000 лв., а на едноличните търговци и юридическите лица се налага имуществена санкция от 1000 до 5000 лв., ако не подлежи на по-тежко наказание.

(2) (Изм. – ДВ, бр. 51 от 2020 г., в сила от 5.06.2020 г.) На лице, което създава и поддържа запаси, различни от определените му по чл. 8, ал. 2, т. 3 или т. 9, се налага имуществена санкция от 1000 до 5000 лв.

(3) (Нова – ДВ, бр. 51 от 2020 г., в сила от 5.06.2020 г.) На лице, което не изпълни задължение по чл. 21а, ал. 2 или 3 в законоустановения срок, се налага имуществена санкция в размер на 2000 лв. Когато нарушението е извършено повторно, се налага имуществена санкция в размер на 6000 лв.

Чл. 69. (1) (Изм. – ДВ, бр. 65 от 2020 г.) Който не окаже съдействие при извършване на проверка, възпрепятства нейното извършване, не изпълни задължителни предписания на служителите по чл. 55, ал. 4 и 5, писмени указания на председателя на агенцията или допусне такива действия, се наказва с глоба от 500 до 15 000 лв.

(2) При повторно извършено нарушение по ал. 1 наказанието е глоба от 1000 до 30 000 лв.

Чл. 70. Задължено лице или съхранител, който не изпълни задълженията по чл. 35, ал. 12 и чл. 36, ал. 5, се наказва с глоба от 500 до 5000 лв., а на едноличните търговци и юридическите лица се налага имуществена санкция от 1000 до 10 000 лв.

Чл. 70а. (Нов – ДВ, бр. 51 от 2020 г., в сила от 5.06.2020 г.) На лице, което не изпълни задължение по чл. 30, ал. 9 или 10, се налага имуществена санкция от 500 лв. на тон върху количествата запаси, предмет на нарушението.

Чл. 71. Вещи лица, които не са извършили възложената им експертиза в определения по договор срок и това е довело до удължаване на срока за приключване на проверка, се наказват с глоба до 5000 лв.

Чл. 72. (1) (Изм. – ДВ, бр. 65 от 2020 г.) Служител на Държавна агенция "Държавен резерв и военновременни запаси" или на Агенция "Митници", който разгласи, предостави, публикува, използва или разпространи по друг начин данни и обстоятелства, представляващи производствена или търговска тайна на задължено лице или съхранител, ако не подлежи на по-тежко наказание, се наказва с глоба от 1000 до 2000 лв. и се лишава от право да изпълнява контролни функции по този закон за срок една календарна година.

(2) (Изм. – ДВ, бр. 65 от 2020 г.) Служител на Държавна агенция "Държавен резерв и военновременни запаси" или на Агенция "Митници", който при наличие на достатъчно данни за извършено нарушение по този закон не изготви констативен протокол или не състави акт за установяване на административно нарушение, се наказва с глоба от 500 до 3000 лв.

Чл. 73. (1) Лице, което не изпълни задълженията си по този закон или допусне те да не бъдат изпълнени, извън случаите по чл. 60 - 72, се наказва с глоба от 500 до 5000 лв., а на едноличните търговци и юридическите лица се налага имуществена санкция от 1000 до 10 000 лв., ако не подлежат на по-тежко наказание.

(2) За всяко следващо образувано административнонаказателно производство по ал. 1 глобата или имуществената санкция е от 2000 до 20 000 лв.

Чл. 74. (1) Установяването на нарушенията, издаването, обжалването и изпълнението на наказателните постановления се извършват по реда на Закона за административните нарушения и наказания.

(2) (Изм. – ДВ, бр. 65 от 2020 г.) Актовете за установяване на административните нарушения се съставят от служителите по чл. 55, ал. 4 и 5, а наказателните постановления се издават от председателя или заместник-председателя на Държавна агенция "Държавен резерв и военновременни запаси", съответно от директора на Агенция "Митници" или оправомощено от него лице.

ДОПЪЛНИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 1. (Изм. – ДВ, бр. 51 от 2020 г., в сила от 5.06.2020 г.) По смисъла на този закон:

1. "Признаци за затрудняване на доставките" са налице, когато в рамките на два последователни месеца се получи намаляване с 20 на сто на общото ниво на доставките в страната на енергийни продукти по приложение А, глава 3.4 от Регламент (ЕО) № 1099/2008 г. и от тежки горива спрямо същия период през предходната календарна година.

2. "Затрудняване на доставките" е всяко затруднение, дори временно, водещо до значително намаляване на доставките от енергийни продукти по приложение А, глава 3.4 от Регламент (ЕО) № 1099/2008 г. и тежки горива или до съществено повишаване на цената им на световния пазар, което може да причини сериозни смущения в икономическата и стопанската дейност на страната и/или на друга държава – членка на Европейския съюз.

3. "Значимо прекъсване на снабдяването" е съществено и внезапно намаляване на снабдяването с енергийни продукти по приложение А, глава 3.4 от Регламент (ЕО) № 1099/2008 г. и тежки горива за Европейския съюз или за отделна държава – членка на Европейския съюз, независимо дали това е довело до приемането на решение от Международната агенция по енергетика за отпускане на запаси за ползване.

4. "Кризис от местен характер" са ситуации, които може да доведат до съществено и внезапно намаляване и/или временно прекъсване на снабдяването с енергийни продукти по приложение А, глава 3.4 от Регламент (ЕО) № 1099/2008 и тежки горива, породено от извънредни събития на територията на страната, включително в резултат на временни технологични и/или други затруднения, удовлетворяването на които няма да се отрази съществено върху общото количество запаси от нефт и нефтопродукти по чл. 2, ал. 1 и върху възстановяването на задължителния им минимум. Кризите от местен характер не включват ситуациите, произтичащи от промени в цените на енергийните продукти по приложение А, глава 3.4 от Регламент (ЕО) № 1099/2008 и тежки горива.

5. "Потребление на територията на страната" са общите количества нефтопродукти по чл. 2, ал. 1, доставени в границите на страната за енергийна и друга употреба. Потреблението включва доставките за промишлеността, транспорта, домакинствата и други битови нужди.

6. "Производител на нефтопродукти" е местно или чуждестранно физическо или юридическо лице, регистрирано като търговец, както и негови клонове, които са произвеждали на територията на страната през предходната календарна година тежки горива и нефтопродуктите, включени в чл. 2, ал. 1, и са използвали за собствени нужди и/или са реализирали нефтопродукти на националния пазар.

7. "Възложител на производство на нефтопродукти" е местно или чуждестранно физическо или юридическо лице, регистрирано като търговец, както и негови клонове, които са възлагали през предходната календарна година производство и преработване на територията на страната на тежки горива и нефтопродукти по чл. 2, ал. 1 и са използвали за собствени нужди и/или са реализирали нефтопродукти на националния пазар.

8. "Вносител" е местно или чуждестранно физическо или юридическо лице, регистрирано като търговец, както и негови клонове, които са осъществявали внос на територията на страната през предходната календарна година на енергийни продукти по приложение А, глава 3.4 от Регламент (ЕО) № 1099/2008 и тежки горива.

9. "Лице, осъществявало вътрешнообщностни пристигания" е местно или чуждестранно физическо или юридическо лице, регистрирано като търговец, както и негови клонове, които са осъществявали вътрешнообщностни пристигания на територията на страната през предходната календарна година на енергийни продукти по приложение А, глава 3.4 от Регламент (ЕО) № 1099/2008 и тежки горива.

10. "Икономически оператор" е лице, което осъществява икономическа дейност с енергийни продукти по приложение А, глава 3.4 от Регламент (ЕО) № 1099/2008 на територията на друга държава – членка на Европейския съюз, и е задължено и/или е оправомощено да изпълнява функции по националното законодателство на съответната държава – членка, въвела Директива на Съвета 2009/119/ЕО.

11. "Задължено лице" е икономически оператор, който създава, съхранява, обновява и възстановява със свои средства и за своя сметка запаси за извънредни ситуации от нефт и нефтопродукти като част от общото количество запаси за извънредни ситуации на Република България.

12. "Съхранител" е юридическо или физическо лице, което е регистрирало склад по реда на чл. 38 на територията на страната и/или има необходимата правоспособност за осъществяване на съхраняване на нефт и нефтопродукти в други държави – членки на Европейския съюз.
13. "Добавка" е химическо вещество, различно от въглеродород, което се добавя към даден продукт с цел промяна и подобряване на свойствата му и/или получаване на крайния продукт.
14. "Биогорива" са течни или газообразни горива, използвани в транспорта и получени от биомаса, като "биомаса" е биоразградимата част от продуктите, отпадъците и остатъчните продукти от селското стопанство, включително веществата от растителен и животински произход, горското стопанство и свързаните с него сектори, както и биоразградимата част от промишлените и битовите отпадъци.
15. "Вътрешнообщностни пристигания" са доставки на енергийни продукти по приложение А, глава 3.4 от Регламент (ЕО) № 1099/2008 и на тежки горива, представляващи пристигания по смисъла на чл. 3, параграф 3 от Регламент (ЕО) № 638/2004 на Европейския парламент и на Съвета от 31 март 2004 г. за статистиката на Общността, свързана с търговията със стоки между държавите членки, и за отмяна на Регламент (ЕИО) № 3330/91 на Съвета, наричан по-нататък "Регламент (ЕО) № 638/2004".
16. "Вътрешнообщностни изпращания" са доставки на енергийни продукти по приложение А, глава 3.4 от Регламент (ЕО) № 1099/2008 и на тежки горива, представляващи изпращания по смисъла на чл. 3, параграф 2 от Регламент (ЕО) № 638/2004.
17. "Склад" е всеки отделен стационарен резервоар и прилежащите му инфраструктура и съоръжения, предназначен за съхраняване на нефт и нефтопродукти, без тръбопровод, резервоар на въздухоплавателно, шосейно, мореплавателно и речно транспортно средство, пътна и железопътна цистерна и цистерна на търговец на дребно (бензиностанция).
18. "Физическа достъпност" са правила за разполагане и транспортиране на запасите, с които се гарантира тяхното отпускане за ползване или действителна доставка до крайните потребители и пазари при условия и в срокове, които водят до намаляване на евентуални проблеми в снабдяването.
19. "Създаване на запаси от нефт и нефтопродукти" е дейност по тяхното закупуване, доставяне, приемане за съхраняване съгласно изискванията на този закон или предоставяне по договор за заем и/или договор за влог с цел достигане на определеното ниво съгласно чл. 17, ал. 1.
20. "Съхраняване на запаси от нефт и нефтопродукти" е дейност по тяхното поддържане в съответното количество и качество, при подходящи технологични условия и в състояние на непрекъсната готовност за ползването им.
21. "Обновяване на запаси от нефт и нефтопродукти" е дейност по замяна в съответното количество и качество на запаси преди изтичането на срока за съхраняването им или в изпълнение на изискванията на нормативни актове и стандарти за качество, без да се нарушават определените нива, освен в случаите по чл. 37, ал. 5.
22. "Възстановяване на запаси от нефт и нефтопродукти" е дейност по тяхното закупуване, доставка, приемане за съхраняване или предоставяне по договор за заем и/или влог с цел достигане на определеното ниво съгласно чл. 17, ал. 1 след тяхното ползване по реда на чл. 46 – 51.
23. (Изм. – ДВ, **бр. 65 от 2020 г.**) "Ползване на запаси от нефт и нефтопродукти" е дейност на задължено лице, съхранител или на Държавно предприятие "Държавна петролна компания", с която на територията на страната се употребяват по предназначение запаси от нефт и нефтопродукти, променяйки тяхното състояние, или се извършва разпоредителна сделка с тях в полза на трети лица.
24. "Търговски запаси" са запаси от енергийни продукти по приложение А, глава 3.4 от Регламент (ЕО) № 1099/2008 и тежки горива, съхранявани от задължените лица за гарантиране непрекъснатостта и ритмичността на търговския процес, като тези запаси са отделни от запасите за извънредни ситуации.
25. "Централна структура за управление на запасите" е орган или служба на държава – членка на Европейския съюз, на която са предоставени правомощия за закупуване, поддържане и/или продажба на запаси от нефт и нефтопродукти, включително запаси за извънредни ситуации и целеви запаси.

26. "Делегиране" е действие на лице, имащо задължения за създаване и съхраняване на запаси, с което то възлага на друго лице съхраняване на част или на всичките запаси, които са му били определени.

27. "Международни морски бункери" са бункерните доставки по приложение А, т. 2.1.5 от Регламент (ЕО) № 1099/2008.

28. "Среднодневен нетен внос и вътрешнообщностни пристигания" са общите нетни количества енергийни продукти по приложение А, глава 3.4 от Регламент (ЕО) № 1099/2008 и тежки горива, доставени на територията на страната.

29. "Тежко гориво" е нефтопродукт, включен в подпозициите съгласно т. 2, буква "е" от допълнителните забележки на глава 27 от Комбинираната номенклатура.

30. "Предходна календарна година" е календарната година, за която са използвани данните за потреблението или за нетния внос и вътрешнообщностните пристигания на територията на страната и въз основа на които са изчислени необходимите количества запаси, които трябва да бъдат поддържани или на действително наличните запаси към даден момент.

31. "Повторно" е нарушението, извършено в едногодишен срок от влизането в сила на наказателното постановление, с което е наложено наказание за същото по вид нарушение.

32. "Оперативни запаси" са работни запаси от нефт, суровини за рафинериите, тежки горива и нефтопродукти по чл. 2, ал. 1, съхранявани от задължените лица за гарантиране сигурността и нормалното функциониране на основните им дейности, като тези запаси са отделни от запасите за извънредни ситуации и от търговските запаси.

§ 1а. (Нов – ДВ, бр. 51 от 2020 г., в сила от 5.06.2020 г.) За целите на този закон се прилагат и понятията по приложение А, глава 3.4 от Регламент (ЕО) № 1099/2008.

§ 2. (Изм. – ДВ, бр. 51 от 2020 г., в сила от 5.06.2020 г.) Този закон:

1. въвежда изискванията на Директива на Съвета 2009/119/ЕО от 14 септември 2009 г. за налагане на задължение на държавите членки да поддържат минимални запаси от суров нефт и/или нефтопродукти (ОВ, L 265/9 от 9 октомври 2009 г.) и Директива за изпълнение (ЕС) 2018/1581 на Комисията от 19 октомври 2018 г. за изменение на Директива 2009/119/ЕО на Съвета относно методите за изчисляване на задълженията по отношение на запасите (ОВ, L 263/57 от 22 октомври 2018 г.);

2. предвижда мерки по прилагането на Регламент (ЕС) 2017/2010 на Комисията от 9 ноември 2017 г. за изменение на Регламент (ЕО) № 1099/2008 на Европейския парламент и на Съвета относно статистиката за енергийния сектор, по отношение на актуализациите на годишната и месечната статистика за енергийния сектор (ОВ, L 292/3 от 10 ноември 2017 г.).

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 3. Законът за задължителните запаси от нефт и нефтопродукти (обн., ДВ, бр. 9 от 2003 г.; изм., бр. 107 от 2003 г., бр. 95 и 105 от 2005 г., бр. 30 и 82 от 2006 г., бр. 109 от 2007 г., бр. 69 и 102 от 2008 г., бр. 12, 32, 82 и 93 от 2009 г. и бр. 88 от 2010 г.) се отменя.

§ 4. До 31 декември 2014 г. Република България може да поддържа запаси от нефт и нефтопродукти, съответстващи на 81 дни среднодневен нетен внос и вътрешнообщностни пристигания, от които 27 дни за агенцията.

§ 5. Държавна агенция "Държавен резерв и военновременни запаси" и задължените лица са длъжни да поддържат и съхраняват нивата на задължителните запаси, определени по отменения Закон за задължителните запаси от нефт и нефтопродукти, до 30 април 2013 г. Създадените до влизането в сила на този закон задължителни запаси от нефт и нефтопродукти придобиват статут на запаси по този закон.

§ 6. Производствата по регистрация на складове за съхраняване на запаси от нефт и нефтопродукти, започнали преди влизането в сила на този закон, се довършват по този закон.

§ 7. Регистрацията на складове по чл. 21 от отменения Закон за задължителните запаси от нефт и нефтопродукти запазва своето действие след влизането в сила на този закон, като складовете се смятат за регистрирани по чл. 38.

§ 8. Регистърът на задължените лица по отменения Закон за задължителните запаси от нефт и нефтопродукти остава в сила до 30 април 2013 г.

§ 9. Регистърът на регистрираните по чл. 21 складове от отменения Закон за задължителните запаси от нефт и нефтопродукти запазва своето действие до влизането в сила на наредбата по чл. 8, ал. 4.

§ 10. Складовите записи, издадени до влизането в сила на наредбата по чл. 8, ал. 4, остават валидни до изтичане на посочения в тях срок.

§ 11. Бланките на складови записи по отменения Закон за задължителните запаси от нефт и нефтопродукти остават валидни до 30 април 2014 г. и могат да бъдат използвани съвместно с бланките на складови записи, регламентирани с наредбата по чл. 8, ал. 4.

§ 12. Предварителната информация по чл. 7, ал. 1, т. 9 относно методите за изчисление на нивата на запасите за 2013 г. се публикува на интернет страницата на Държавна агенция "Държавен резерв и военновременни запаси" до 25 февруари 2013 г.

§ 13. (1) Справка-декларацията по чл. 4, ал. 2 за 2012 г. се представя в Държавна агенция "Държавен резерв и военновременни запаси" до 25 февруари 2013 г.

(2) Информацията по чл. 4, ал. 3, т. 2, ал. 4, т. 2, ал. 5, т. 2 и ал. 6 и 7 за 2012 г. се представя в Държавна агенция "Държавен резерв и военновременни запаси" до 15 февруари 2013 г.

§ 14. Административнонаказателните производства, образувани от председателя на Държавна агенция "Държавен резерв и военновременни запаси" до влизането в сила на закона, се довършват по реда на отменения Закон за задължителните запаси от нефт и нефтопродукти.

§ 15. В Закона за акцизите и данъчните складове (обн., ДВ, бр. 91 от 2005 г.; изм., бр. 105 от 2005 г., бр. 30, 34, 63, 80, 81, 105 и 108 от 2006 г., бр. 31, 53, 108 и 109 от 2007 г., бр. 36 и 106 от 2008 г., бр. 6, 24, 44 и 95 от 2009 г., бр. 55 и 94 от 2010 г., бр. 19, 35, 82 и 99 от 2011 г. и бр. 29, 54 и 94 от 2012 г.) се правят следните изменения:

1. В чл. 78, ал. 1, т. 2, буква "б" думите "Закона за задължителните запаси от нефт и нефтопродукти" се заменят със "Закона за запасите от нефт и нефтопродукти".

2. В чл. 102 ал. 5 се изменя така:

"(5) Контролът върху запасите от нефт и нефтопродукти в данъчните складове се осъществява и от лицата по чл. 55, ал. 4 от Закона за запасите от нефт и нефтопродукти."

§ 16. В Закона за държавните резерви и военновременните запаси (обн., ДВ, бр. 9 от 2003 г.; попр., бр. 37 от 2003 г.; изм., бр. 19, 69 и 105 от 2005 г., бр. 30 и 102 от 2006 г., бр. 54 от 2008 г., бр. 35 от 2009 г. и бр. 16 от 2010 г.) в чл. 7, ал. 2 т. 8 и 11 се отменят.

§ 17. В Закона за енергията от възобновяеми източници (обн., ДВ, бр. 35 от 2011 г.; изм., бр. 29 и 54 от 2012 г.) се правят следните изменения и допълнения:

1. В чл. 50:

а) алинеи 1 и 2 се изменят така:

"(1) Държавна агенция "Държавен резерв и военновременни запаси" купува и продава нефтопродукти, предназначени за създаване, съхраняване и обновяване на държавни резерви, военновременни запаси, запаси за извънредни ситуации и целеви запаси, несмесени с биогорива.

(2) Външните съхранители по Закона за държавните резерви и военновременните запаси създават, съхраняват, опазват и обновяват държавни резерви и/или военновременни запаси от нефтопродукти, несмесени с биогорива.";

б) създава се нова ал. 3:

"(3) Задължените лица и съхранителите с регистрирани складове по чл. 38 от Закона за запасите от нефт и нефтопродукти създават и съхраняват запаси за извънредни ситуации, несмесени с биогорива. Съхранителите съхраняват целеви запаси от нефт и нефтопродукти на територията на страната, несмесени с биогорива.";

в) досегашната ал. 3 става ал. 4 и в нея след думите "ал. 2" се добавя "и 3";

г) досегашната ал. 4 става ал. 5.

2. В чл. 67, ал. 3 думите "ал. 3" се заменят с "ал. 4".

§ 18. В Търговския закон (обн., ДВ, бр. 48 от 1991 г.; изм., бр. 25 от 1992 г., бр. 61 и 103 от 1993 г., бр. 63 от 1994 г., бр. 63 от 1995 г., бр. 42, 59, 83, 86 и 104 от 1996 г., бр. 58, 100 и 124 от 1997 г., бр. 21, 39, 52 и 70 от 1998 г., бр. 33, 42, 64, 81, 90, 103 и 114 от 1999 г., бр. 84 от 2000 г., бр. 28, 61 и 96 от 2002 г., бр. 19, 31 и 58 от 2003 г., бр. 31, 39, 42, 43, 66, 103 и 105 от 2005 г., бр. 38, 59, 80 и 105 от 2006 г., бр. 59, 92 и 104 от 2007 г., бр. 50, 67, 70, 100 и 108 от 2008 г., бр. 12, 23, 32, 47 и 82 от 2009 г., бр. 41 и 101 от 2010 г., бр. 14, 18 и 34 от 2011 г. и бр. 53 и 60 от 2012 г.) се правят следните допълнения:

1. В чл. 57 се създава т. 5:

"5. е било управител, член на управителен или контролен орган на дружество, за което е било установено с влязло в сила наказателно постановление неизпълнение на задължения по създаване и съхраняване на определените му нива от запаси по Закона за запасите от нефт и нефтопродукти."

2. В чл. 141, ал. 8 се създава изречение второ: "Не може да бъде управител и лице, което е било управител, член на управителен или контролен орган на дружество, за което е било установено с влязло в сила наказателно постановление неизпълнение на задължения по създаване и съхраняване на определените му нива от запаси по Закона за запасите от нефт и нефтопродукти."

3. В чл. 234, ал. 2 се създава нова т. 2:

"2. е било управител, член на управителен или контролен орган на дружество, за което е било установено с влязло в сила наказателно постановление неизпълнение на задължения по създаване и съхраняване на определените му нива от запаси по Закона за запасите от нефт и нефтопродукти."

§ 19. Подзаконовите нормативни актове и вътрешните устройствени актове на председателя на Държавна агенция "Държавен резерв и военновременни запаси" по прилагането на закона се издават в срок до три месеца от влизането му в сила.

§ 20. Подзаконовите нормативни актове и вътрешните устройствени актове, издадени от председателя на Държавна агенция "Държавен резерв и военновременни запаси" по отменения Закон за задължителните запаси от нефт и нефтопродукти, се прилагат до издаването на актовете по § 19, доколкото не противоречат на този закон.

§ 21. Изпълнението на закона се възлага на Министерския съвет.

§ 22. Законът влиза в сила от деня на обнародването му в "Държавен вестник".

Законът е приет от 41-ото Народно събрание на 31 януари 2013 г. и е подпечатан с официалния печат на Народното събрание.

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

Закона за изменение на Закона за забрана на

химическото оръжие и за контрол на токсичните

химически вещества и техните прекурсори

(ДВ, бр. 14 от 2015 г.)

.....

§ 58. В Закона за запасите от нефт и нефтопродукти (ДВ, бр. 15 от 2013 г.) навсякъде думите "Министерството на икономиката, енергетиката и туризма", "министърът на икономиката, енергетиката и туризма" и "министъра на икономиката, енергетиката и туризма" се заменят съответно с "Министерството на енергетиката", "министърът на енергетиката" и "министъра на енергетиката".

.....

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

към Закона за изменение и допълнение на

Закона за запасите от нефт и нефтопродукти

(ДВ, бр. 51 от 2020 г., в сила от 5.06.2020 г.)

§ 32. (1) Нивата на запаси за извънредни ситуации, определени до 31 март 2020 г., се поддържат до 30 юни 2021 г.

(2) Срокът на издадените разрешения за съхраняване на запаси за извънредни ситуации в друга държава – членка на Европейския съюз, се удължава до 30 юни 2021 г., ако в срок до 16 април 2021 г. задължените лица представят на агенцията съгласие по чл. 18, ал. 4, т. 5 и анекс към договора по чл. 18, ал. 5, т. 2 със срок не по-дълъг от 30 юни 2021 г.

(3) Срокът на издадените разрешения за замяна се удължава до 30 юни 2021 г.

§ 33. В 6-месечен срок от влизането в сила на този закон председателят на Държавна агенция "Държавен резерв и военновременни запаси" извършва промени в подзаконовите нормативни актове по прилагането му.

§ 34. Методите за изчисляване на нивата на запаси за периода 2021 г. – 2022 г. се публикуват в двумесечен срок от влизането в сила на този закон.

.....